

Megegyezés jött létre a „Népünk” és az oradeai orth. hitközség vezetősége között

Oradea főrabijai nyilatkoztak a megegyezésről

Fuchs Benjámín az oradeai orth. hitközség főrabijának nyilatkozata:

„Wasserstrom Sándor emelkedett azzal, hogy ezt a nyilatkozatot kiadja, mert amit tett, azzal „maavir ai midaszov,” legyőzte önmagát és magas erkölcsi fokozatot ért el. Saját maga megátalásáért véget vetett egy botrányosan szegyetlen pernek, amely senkinek sem volt kívánatos és a zsidó köznek csak ártalmára lehetett.”

Dr Kecskeméti Lipót az oradeai occident izr. hitk. főrabijának nyilatkozata:

„Wasserstrom Sándor nyilatkozatát vártam is. Semmi megátalás benne, meri erkölcsi szükségesség volt. A magánember meglelte azt, amivel a zsidó hitközség tőnségének tartozott.”

Ezeket a nyilatkozatokat adták ki az oradeai zsidóságának lekipásztorai lapunk főszerkesztőjének a hitközséggel kötött megállapodásával kapcsolatban, miután arról a nagy nyilvánosság tudomására szert. Erthető is volt ez, mert a zsidó közvélemény valóban felvilágosított várt és érthetetlenül állott az események ilyen fordulata előtt.

Legutóbbi számunkban még arról számoltunk be, hogy miként vonultak fel az oradeai törvényszék előtt a védelem tanúi, részletesen hoztuk a tanuvallomásokat, amelyekből mindenki megítélhette az ügyek állását. Pénteken kellett volna folytatódni a bizonyítási eljárásnak, újabb tanuvallomásoknak kellett volna következnie és a bíróság előtt fel kellett volna tárnai a hitközségi könyvek minden intern ügyeit. — És akkor, az utolsó percben, minden látszatra logikus átmenet nélkül, megjelent a lapunk, illetve főszerkesztőnk alatti nyilatkozata, amely poptot tett egyetlen tollvonással az ügyre.

Méltán esodálkozott tehát a zsidó nyilvánosság, mert a logikus következmény és a vádolt főszerkesztő személyes érdeke is az lett volna, ha szabad folyást enged a bizonyítási eljárás folytatásának. Sajnos azonban e pillanatban is az a helyzet, hogy nehéz nyilatkozat adni, egy olyan nyilatkozat kiadásának, amely épen azért jött létre, hogy az ügy lényeges szempontjai ne kerüljenek a nyilvánosság ítéletének és figyelmének fénycsóvá alá.

Oradea zsidóságának vezető főrabijai világs és félreérthetetlen nyilatkozatukkal megadták a teljes elismerést és elégtételt főszerkesztőnknek, áldozatkész, öntudatos zsidó gesztusért! Igaz, az ilyen tettek és ilyen áldozatok nem háládatosak. Kevesen vannak, akik átérzik ennek a magasabb értelmét és megértik a szürke valóság mögött az egyén heroikus küzdelmét önmagával. A férfias kiállásnak mindenkor az volt és az lesz a következménye, hogy aki kiáll, az kaphat és adhat ütséket. Főszerkesztőnk azonban ebben a harcban önmagát győzte le, és ezzel a tettével oly példát állított fel, amelyet nem lehet hétköznapi mértékkel mérni. Itt és most nem foroghat mit szólnak a pirománikusok, akik hátrálásnak tekintik az olyan tettet, ellenkezőleg erkölcsi magaslatra emeli ruháját.

Igen, e nyilatkozat kiadására ma dekekből volt szükség. A mai gyűlés atmoszférájában, amikor felemelt állanak előtűnk ellenségeink és lesve várják, hogy mikor tudnak akkor emins zsidó érdek nek végét szakítani. A nyilvánosság kellett, bármilyen áldozatok belső hibáit és véget kellett egymásmarcanagolást vélemény elődott le a lás aká do**

ség vezetői lettek volna, hanem a zsidóság. Ebben a perben nem egyének állottak egének szemben, hanem a zsidóság vinta fájdalom csatáját a zsidó etikával. És ha akár felmentő, akár marasztaló ítélet hangzott volna el — a zsidóság kapta volna a vérző sebet.

Ennek az általunk megtámadott zsidó közösségnek a jászava hangzott el hozzánk és főszerkesztőnkhez, az interviuálók lelkipásztorok és prominens zsidó vezető férfiakon keresztül, amely parancsok szükségessé tették az a tollvonást, amely kínos, önmarcanagoló töprengés után került az alatti nyilatkozat alá. Egy szerencsétlen helyzet adódott, amelyet magasabb zsidó szempontból elminálni kellett és a tollvonás, az eseményeknek ebben a drámai pillanatában, még akkor is megtörtént volna, ha egy darab üres papírt tárnak főszerkesztőnk elé. — Az egyetlen fel kellett áldozza magát a hitközség érdekeinek és hogy ez áldozat mennyire kerül, milyen konzekvenciák jár, az most nem számíthatott. Aláírta ezt a nyilatkozatot, mert érezte, hogy az igaz győztes ezáltal a nagy zsidó közösség lett, amely boldog örömmel lélegzett fel, amikor maga mögött tudta ennek a kínos ügynek minden következményeit. Nem került bonacsztal-ra így most már az a sok intern ügy, nem vájkálhat a nemzsidó közvélemény és a sajtó tovább olyan dolgokban, amelyek károsak lettek volna a zsidó érdekekre.

Lapunk mindig nyílt kártyával dolgozott. Évek hosszú sora óta tanujelét adtuk annak, hogy maradéktalanul sikraszálltunk és minden erőnkkel küzdöttünk a zsidóság egyetemes érdekeiért. De úgy éreztük, hogy a tűzpróbán most esett lapunk keresztül. Most, amidőn képes volt a legnagyobb áldozatot meghozni és saját testén és becsületén keresztül megvédelmezni a közösség magasabb érdekeit. Ora**

tehát, hogy amit f... meg kellett tenni, olyanok, akiknek el- az ügynek nem kel- bizonytal elérkezik -laton keresztül ik -Az idő mindent -gy a legteljesebb -minket. -árunk, de harcol -atlanul az egye- - hogy ebben a -nk mellett tud -barátaink zárt,

cai orth. izr. ábbá Ullman Sándor hitk. menwirth Sán- ak, Helyben. — dazok a támadó -ellen a „Né- 266 helyekről

KÖVESSE PONTOSAN ezt az utasítást, ugyszólván az egyik napról a másikra természetes, bájos arcsmint fog elérni!

Sokszor kedves, hirtelen arcbőrödöt lát az ember napfény, akik ezt a lényos, úde arcsmint egy egyszerű szépségápolási szabálynak köszönhetik. Egyetlen héti próbálása csak meg ezt a módot. Szerelőit meg lesz lepvé az eredményen, mert simább, sokkal frisebb, ádóbb lesz arca, mint a többi nőnek.

Szabály: Esténként mossa arcát a LETON szappan, krémserű habjával. E gyengédan ható krémserű habot hagyja arcán néhány másodpercig. Utána öblítse le bő meleg vízzel, majd közvetlenül hideg vízzel. Ez a egész! Másnap reggel friss, lényegesen úde arc fogja a tükrében mosolyogva üdvözölni. Ezen módon kezdje az arcját, lobbel er, mini bármilyen kura, különösen, ha este lefekvés előtt alkalmazza. A LETON szappan hatású nagyszerűen jobbra a eredeti LETON arccel és LETON puher.

Kapható 22 leírét gyógyszerárban, drogeriában és Hlatszertárban, valamint a fővárosban Parfumeria Royal Oradea Saspassage kapott hamis információk alapján sorozatosai közreadtam, azonosan áll ez azokra az állításokra, melyek azon cikkekből jelentek meg, miknek alapján, Önök a helybeli törvényszéken 249/1935 sz. alatt sajtó útján elkövetett rágalmozásért feljelentést tettek. Kéréssemre Önök ezt a feljelentést, miután a felmerült ügyvédi költségeket megtérítettem, a mai napon visszavonták. Szolgálok elégtételül bírói ítélet helyett a jelen helyen a kifejezett bocsánatkérésom. Oradea, 1935 november 25. Wasserstrom Sándor.

— Paula Wessely filmszínházi is faji alapján áll, Paula Wessely, a híres bécsi filmszínházi, aki filmszínházi nagyrésztben zsidó rendezőknek, zsidó szerzőknek és zsidó producereknek köszönheti — hirtelen elhatározással faji öntudatra ébredt. Rájött — hogy ő árja és mint ilyen, nem működhet ott, ahol zsidók is vannak. Amint az „Internationale Film-Schau” jelenti, a művészom hosszú szerződést kötött, a napokban Bécsben megalkult „Vienna” filmársasággal, melynek összeállítása még Julius Streicher szigorú kritikáját is kiállán. A nemzetközi filmpiacon nem nézik jó szemmel a kijááló antiszemitizmust, amit az is bizonyít, hogy a német filmgyártás ugyszólván egész amerikai exportálását elvesztette. Eszünkbe jut Samuel Goldwynnak, az amerikai filmcézárnak egy köznyelven elhangzott mondanása, amikor letiltott egy filmet, amely a zsidókat önéreztetést sérthette volna: „Vigyázzunk uraim a zsidókra — mondom — mert igaz ugyan, hogy lehet földarabot írni, rendezni, forgatni, produkálni, vágni és forgalomba hozni zsidók nélkül — de színházat megírni nem lehet.”

— Héber óra a palesztinai rádióban. Jeruzsálemből jelentik: A ramallai rádióállomás elomunkálatai annyira haladtak, hogy december végén vagy január elején megkezdhetik a rádiószolgálatot. A terv szerint a rádió naponta öt órát fog dolgozni. Ebből egy órát héberül, egy órát arabul, egy órát angolul beszél s két óra esik majd a koncertekre. A palesztinai rádió tanácsának zsidó képviselője, dr Katznelson. A héber leadó vezetője dr Jehuda Kaufmann. A zenei vezetésre legesélyesebb jelölt a jeruzsálemi konzervatórium vezetője: Hauser.

Antiszemita terrorhullám vonul végig Lengyelországon

Emelkedik a zsidó halottak száma — Lemberg, Varsó, Lodz és Sosnovitz az antiszemita kilengések újabb átlomásai

Varsó. Legutóbbi számunkban már beszámoltunk azokról az excessusokról, amelyek Vilnában és Varsóban a zsidó lakosság ellen folytak le. Bár a hatóságok igyekeztek elfojtani a kilengéseket, de a kellő erély hiánya folytán a terror megnyilvánulások még jobban elharapóztak és ma már pogrom-jelleget öltettek.

20 év között van. A zsidó parlamenti klub erélyes hatósági beavatkozást követelt a kormánytól. A közoktatásügyi miniszter esütörtökön este megbeszélést tartott az egyetem rektorával az utóbbi antiszemita zavargások ügyében. Elhatározták, hogy a három nappal ezelőtt bezárt fakultások csak a rend teljes helyreállítása után nyissanak újból. Ha a zavargások tovább tartanak, a miniszter élni fog törvényadta jogaival és bezárta a főiskolákat, kizárva az összes diákokat, akiknek újból be kellene írtkozniuk.

LEMBERGBEN a nemzetidémokraták három napos kilengései egy halálos áldozatot is követelt. A második napon az egyetem előtt Rosenberg Sámuel nevű zsidó diákok az antiszemita hullágnak olyan súlyosan bántalmazták, hogy rövid pár óra múlva sebeibe belehalt. A tragikus sorsú diák abban a kórházban szenvedett ki, amely az egyetem rektorának, Nadolski professzornak vezetése alatt áll. Mosche Zwischel, zsidó szabómestert, aki a zavargások alkalmával épen az egyetem épületében tartózkodott, mert az egyik professzornak ruhát szállított haza, olyan súlyosan bántalmazták, hogy életéért aggódnak az orvosok.

LODZBAN késekkel, botokkal és vasbotokkal felszerelt banda garázdálkodott. Alig egy negyed óra alatt 70 zsidó ház és üzlet ablakait zuzták be és 11 zsidót rendkívül súlyosan bántalmazták, köztükk kettőnek életéről már lemondtak az orvosok.

SOSNOVITZBAN

robbanás történt a zsinagógában. A robbantószeret ismeretlen tettesek helyezték el a zsinagógában. Az elzúzó következtében Abraham Rosenbaum 14 éves gyermek halálos sebeket szenvedett. A dinamitláda a főbejárat alá volt helyezve és hosszú gyújtósínorral lett működésbe hozva. A robbanás következtében a zsinagóga legnagyobb része rombadólt de megrongálódott a környék zsidó lakásai is. Sosnovitzban egyébként a hullágnak egy másik zsinagógát is megrongámoztak éjnek ide jén, összerombolták a berendezést, felszagtatták a Tóraládat, meggyalázták a Tóratékereseket és ellopák az ezüst egyházi ékszereket. A barbar támadók végigtergettek a törvényterkeket a padlón és szükségletüket végezték el rajta. A helység keresztény lakossága is mélyszéges felháborodással értesült a gyalázatos vallásgyalázásról.

VARSÓBAN

a nalewki negyedben, egy zsidók által lakott házban még felderítetlen körülmények között meggyilkolták a házmezt, amely újabb zsidóellenes kilengésre adott alkalmat. A rendőrségi vizsgálat semmi olyan nyomot nem talált, amely bármilyen vonatkozásba hozná a zsidókat a gyilkossággal. Ennek dacára rópcédulákat becsajítottak ki az antiszemiták, amelyekben elégtételt követelnek. A házmezt temetésen mintegy 1500 diák vett részt, majd a temetőből egyenesen az egyetemre mentek és ott bántalmazták a zsidó hallgatókat. A diákok egy másik csoportja az utcán inzultálta a zsidó kintézési járőröket. Számos zsidó lakás és üzlet üvegtábláit bezúzták. A rendőrség azonban gyorsan közbelepett és sok tüntetőt őrizetbe vett. Zucker Jitzchak 19 éves zsidó fiatalembert olyan súlyosan bántalmazták, hogy az több sebből vérzett. A varsói kórházakban mintegy 15-en szenvednek az antiszemita inzultusok következtében. Valamennyi bántalmazott 16 és

Ezzel szemben a nemzetközi olimpiai bizottság elnöke M. Baillet Latour, még a tavasszal kijelentette, hogy nem szabad a politikai belevényi a sportba és Berlin eddig „sport szerien” viselkedett. Ezt mondotta ez év tavaszán. De közben történt mégis valami. Így a hideg pogrom is megindult és a félévesített propaganda folytatódott a zsidók, katolikusok, szocialisták ellen. Azóta igazolták azt is, hogy ignorálják a fair-play fogalmát is és végül koronája mindennek, hogy az esleett 12 ezer zsidó hős halott neveit levakartatták az emléktáblákról. Azt hihetnénk ezek után, hogy az olimpiai bizottság és annak elnöke megváltoztatják nézetüket? De sajnos nem így van. Most küldötte szájja az olimpiai bizottság Baillet Latour

A külföldi sajtó egyöntetűen megjegyzi hogy a lengyel antiszemita zavargások azóta kaptak ismét erőteljesen lábra, mióta Lengyelország külpolitikája erősen hitlerista orientációt vett fel.

Világakció a berlini olimpiád ellen

A nemzeti szocialista Németországgal szemben az egész világon, ahol még józan fel-fogás uralkodik a jogról és erkölcsről, csak egy vélemény lehet: az, hogy aláassa a kultura alapjait, az, hogy Európa közepén a legnagyobb nyugtalanságot jelzi az, hogy aki nem veti alá magát, vagy nem tartozik születésénél fogva az általuk felállított árjaság fogalmához, azokat a megvetésnek, a kiáltásnak és éh-halálnak teszik ki. Ezt a véleményt osztják azok is, akik ellene vannak annak, hogy az 1936. évre kitűzött olimpiádot ott tartásák meg. Ezek tudják azt is, hogy a jövő évi olimpiádot Németország mai urai, egy nagyszabású náci propaganda eszköze akarják tenni és dokumentálni akarják, hogy a tiszta sport-szellem helyett ide is bele kell vinni a pusztító nácizmus szellemét. Amerika, Hollandia, Kanada, és még más államok is tiltakoznak az ellen, hogy az olimpiádot Berlinben tartásák meg. — Főleg a világ katolikus része tiltakozik az ellen, hogy az olimpiádot ott tartásák meg.

Itt már nem arról van szó, hogy léteznek határok fajok és fajok között, hanem ember és nem-ember között. A hallatlan felháborodás megállapításánál ne álljunk meg. Hanem a praktikus konzekvenciája az volna, amit egy szóval ki tudunk fejezni: az olimpiád. Azok az emberek, akik az emberi méltóságra súlyt helyeznek, minden további nélkül eleget keltegyenek a berlini meghívásnak? Azt mondjuk: nem!

Ausztria katolikusai így vélekednek. sok százezernyi sportember az egész világon és a kulturemberek milliói. Meg kellene indolni a legerőteljesebb akciónak, hogy ne Berlinben legyen az 1936. évi olimpiád. Ne csak a zsidók ellenezzék ezt, hanem minden katolikus, minden csak egy kisse is józanul látó progresszív ember, akire nem szédített meg az, hogy Berlinben zuhat-fareknl is gonoszabb, ördögibb és elvetemültebb emberek kormányoznak.

Tanuljon Ön is a más kárán!

Ruhafestést, vegytisztítást csakis

VÉGH

cégnél végeztesen

Mindig sikeres szép munka! Legolcsóbb árak!

Str. Crinului 5. Telefon 1-08. Piața Regina Maria 2. Telefon 2-17.
Str. Avraam Iancu 16.

Dizengoff nem akar főbbé Tel-Aviv polgármestere lenni

A népszerű polgármester éles kifakadása a palesztinai kormány ellen

Jeruzsálem, Tel Aviv első polgármestere Meir Dizengoff, aki egyik legnépszerűbb zsidó vezéralakja Palesztinának, kijelentette, hogy a küszöbön álló tel-avivi városi tanács-választások alkalmával nem engedni magát jelölni semmilyen városi méltóságra. A zsidó sajtónak adott nyilatkozatában Dizengoff a következőket mondotta: Évek óta arról győzködtem meg, hogy a palesztinai kormány Tel-Aviv szükségleteivel szemben teljes passzivitással viselkedik. Különösen kidomborodott a kormány az a magatartása az új városi községvetés és a már hosszú hónapok óta folytatott kölcsöntárgyalások során. Azt kell látnom, hogy a kormány az ország egyik legvirágzóbb városával és így velem és életművemmel szemben rosszhiszeműen viselkedik. Tel-Aviv és egész Palesztina zsidósága értelmetlen megdöbbenéssel fogadta a rendkívül né-

széri zsidó polgármester nyilatkozott, akit a kormány indolenciája ilyen messzesemenő következményre ragadtatott. Vezető zsidó körökben mozgalom indult, hogy Dizengoffot rábírák továbbra is a polgármesteri méltóság betöltésére. Az akció élén Mosche Smilansky, a zsidó mezőgazdák elnöke áll. Érdekes fejleménye van Dizengoff lemondásának, amennyiben a most hazatért Palesztina fő kormányzója személyes látogatást tett a zsidó polgármesternél. A sajtó közlése szerint a látogatásnak barátságos jellege van és nem bír hivatalos jelleggel. Az általános vélemény mégis az, hogy a fő kormányzó rá akarja bírni Dizengoffot a polgármesteri jelölés vállalására, mert a palesztinai kormány rendkívül difamáló volna Dizengoff vissza lépése.

ABESSZINIA a zsidó hagyományokban

Számos monda van a zsidó íráskönyvekben lefektetve, amelyekből néhányat itt közlünk.

Abesszinia nagysága.

Jöjj és halljad: Egyiptomnak néhányszázszor négy száz parazankéje, Egyiptom pedig egyhatvanad része Abessziniának. Abesszinia viszont az egész világ hatvanad része, az egész világ a Nagy Kert hatvanadja, a Nagy Kert az Edenkert hatvanad része, az Edenkert pedig a pokol hatvanad része. (Peszachim 94. a.)

A zsidók és abesszinek

Ahogy az abesszinek fekete színűekkel külföldöznek a többi népektől, úgy Izrael fiait cselekedetei kiülböztetik meg a többi népektől. (Moed katan 16.)

A rabslágerkereskedeleme.

A Midras rabba (86. 84. c.) a germánokban látja a feketék képviselőit, az abesszíniket pedig a feketék képviselőit és ezt mondja: Mindenütt eladja a germán az abesszint, de az abesszinek ritkán adnak el egy germánt.

Puces Abessziniában.

Kikonos, Abesszinia királya az ellenség ellen vonult és megbízta Bibamot, hogy örködjék rezidenciája fölött. Míg a király távol volt, Bibam királyi kiáltatta ki magát. Amikor a jogeszerinti király visszaérkezett, hiába igyekezett visszaszerelni fővárosát. Ekkor odaérkezett Mozes Egyiptomból és a király kinevezte hadserege fővezérének. Szakértelmével és tudásával sikerült úgy irányítani az ügyeket, hogy a király ismét fővárosát birtokába kerülhetett. (Szefer Haisar.)

Mózes és az abesszín hercegné.

Josefus Flavius írja, hogy Mózes, amikor

a pusztán át vezette a népet, még egy asszonyt vett magának és pedig Tharbis hercegnőt, aki Merocba való volt (Meroc, Abesszinia régebbi fővárosa volt, északkeletre Shenditől, a Nilus a Athbar között.)

Az abesszinek megtérése.

Jesajas próféta (Kap. 18.) előre megjósolta az abesszinek megtérését. Amikor az abesszinek ajándékokat küldtek Jeruzsálemnek, hogy az eszt. jelentőségét növeljék, akkor Abessziniát, mint hatalmas birodalmat jellemzik. A próféta tulajdonképpen valamennyi népet gondolta. De a régi fellegűsége szerint a leghatalmasabbnak, a legtávolabbi tekintette. De feltűnt volna, hogy miképpen tartotta fenn ez a távoli nép a kapcsolatokat Jeruzsálemmel, hiszen nagy vizek voltak közöttük, azért azt írja, hogy papiruszból készült könnyű csónakokon közlekednek a vizeken.

Abesszinia meghódítása — a zsidók megváltása.

Hogy Izraelt megváltásá, odaadja az Ur Abessziniát, Izrael felszabadulása, egyuttal Abesszinia „keporo”-ját jelenti. (Jasajas 43. 3.) A megszabadító egy idegen király, mert Izrael nem folytat és folytatathat harcaikat.

Abesszinia részegsége

Tíz mérték részegség jött a földre. Ebből kilenc egységet vettek az abesszinek és egyet, a többi világ. (Kiddusin 49.)

Az abesszín eszrog.

Az a paradísomalma, amely Abessziniában nő, tehát fekete, rituális célokra használható. De ha ez a fekete eszrog a világ más részén terem, akkor azt nem szabad rituális célokra használni. (Szukkot 36. a.)

Palesztina nem tüntethet Hitler ellen

A jeruzsálemi rendőrség betiltotta a Hitlerellenes tiltakozó demonstrációkat

Jeruzsálem, November 15-én Jeruzsálemben a palesztinai zsidó ifjúság konferenciát tartott, amelyen elhatározták, hogy tiltakozó demonstrációt szerveznek egész Palesztina területén a nürnbergi zsidó törvények ellen, amely a mai Németországban megnyilvánul.

A konferencia elhatározta, hogy november 16-ra Jeruzsálemben hívja össze a tiltakozó tüntetést a nürnbergi törvények ellen, a pa-

lesztinai rendőrség azonban az összes Hitlerellenes tiltakozó gyűléseket beszüntette, úgy, hogy a már összehívott négyülésnek fel kellett oszólnia.

Palesztina zsidóságának meg kellett tehát elégednie annyival, hogy szombaton mindössze a zsinagógákban tiltakozott a német zsidóság jogfosztása és üldözése ellen.

Ez a híradás újra élénk fényt vet a Pa-

Kérjük mindenütt az
»ALBA-UCIA«
anliszeptikus pipere szappant

Kézműsöshöz használjuk az olcsó és kiváló minőségű medve védjegyű
»URSUS« szappant

Gyártja:
Brechner János r. i.
Alba-ucia

lesztinában uralkodó angol bürokrácia szellemére. Londonban óriási tiltakozások folynak le a zsidó és nemzsidó lakosság részvételével — és az angol kormánynak nincs ez ellen semmi ellenvetése. Ezzel szemben a palesztinai angol hivatalnokok Hitler védelmére kelnek. Csak röviddel ezelőtt írték korbácsütésekre egy fiatal zsidó ifjút, mert propagandát tettett ki a német áruk ellen. Most végül azt is megtiltották már Palesztina zsidóságának, hogy jogos felháborodásának méltó kifejezést adjon. — Hogy ezután mi következhet, azt ezek után aligha lehet belátni.

Hány zsidó ment be ebben az évben Palesztinába? A most kiadott hivatalos jelentés szerint október havában 5351 zsidó lépett partra Palesztinában. Ebben a kimutatásban nincsen benne azok száma, akik szárazföldön jöttek be és azoké sem, akik mint turisták jöttek, de később engedélyt kaptak arra, hogy ott tartózkodjanak. Ennek az évről első tíz hónapjában összesen 52431 bevándorló lépett be a határon és hozzájönnek még azok, akik külön engedélyt kaptak a letelepülésre. 1934. évben, ugyancsak az időszakban 42359 zsidó jött be, úgy hogy ezzel összehasonlítva 10.000 lélekkel jött be több most, mint a múlt évben. Októberben különben 877 tókecs bevándorló volt, 2616 certifikáttal, amelyet a Jewish Agency osztott ki és 1482 olyan személy, akiknek rokonai vannak az országban. Az év első tíz hónapjában összesen 8328 kapitalista és certifikáttal 23546 lélek, diákok 1146, mint rabbi és azok hozzátartozói címen 2218 személy jött parttra.

— Veszélyben a lengyel hitközségek autonómiája. A varsói zsidó hitközség székházában a napokban tanácskozást tartottak a lengyelországi zsidó hitközségek vezetői, a zsidó hitközségek szövetségének megteremtéséről. A tanácskozáson elvben elfogadták a szövetség megalakításának a tervét és egy bizottságot küldtek ki a statutum kidolgozására. Egy másik bizottságot pedig azzal bízták meg, hogy minden olyan esetben, amikor a közigazgatási hatóságok beavatkoznak a hitközségek belső ügyeibe a kormánynál interveniáljon. E bizottság megalakításának gondolatát Elha Mazur, a varsói hitközség elnöke vetette fel, aki beszámolt arról, hogy napról-napra érkeznek az ország minden részéről jelentések, amelyek a lengyel hatóságoknak a hitközségek autonómiáját sértő irítkezéseiről szólnak. Egyes helyi hatóságok olyan rendeleteket hoznak, amelyek a hitközségek existenciáját veszélyeztetik. Korlátozzák a hitközségek adóköveti jogát, egyes tullező állami tisztviselők a rituális végzési ügyekbe is jogtalanul beavatkoznak. A lublini hitközség elnöke kifejtette, hogy amennyiben sürgősen nem szabályozzák a hitközségek törvényes helyzetét, a hitközségek kénytelenek lesznek tüntetően kimondani saját megszűnésüket. Elmondotta a hitközség elnök, hogy őt a lublini rendőrbírósg öt ezer zloty pénzbüntetéssel sújtotta azért, mert a hitközség vezetője az ő lakásán tanácskozásra gyűlt össze.

HIREK

A „Népink” cikkeitnek utánnyomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Naptár 5698

Péntek: Kiszlev 3. Nov. 29.
Szombat: Kiszlev 4. Nov. 30.
Heti szidra: תולדות
Heti háltóra: משא דבר ה'

Szombat kezdete:
üzlet bezárás 4:20
gyertyagyújtás 4:30
Istentisztelet kezdete 4:35
Szombat befejezése 5:30.

LAPSZEMLE

Az „Intransigant” párisi lap írja: „Németországnak rosszul megy, nagyon rosszul... Az ágyúknak, amelyek a vajat helyet teszik, nincs nagy tápértékük. Nagyon sok embert foglalkoztatnak a fegyvergyárakban, de az arzenálok már lassankint megtelnek — mi lesz ezekből azután? Ismét munkanélküliség? Az állampénztár üres. Nem tudják megvenni a hiányzó élelmiszereket külföldről. A Hitler-rezim szokatlanul nagy nehézségek előtt áll, emellett nagyon nehéz lesz megküzdeni Ennek eredménye azután, hogy hirtelen nemzetközi szolidaritásról kezdenek beszélni. De ki hisz nekik? Nekünk nincsenek illúzióink...”

Abel Hermann, az Academie Francaise tagja írja:

Azokra a német zsidó katonákra gondolok, akik bátran harcoltak ellenünk a világháborúban. Azokra gondolok most, amikor leviszik nevüket a hősök emléktáblájáról. Anélkül, hogy sovinszították lennének, büszkék lehetünk arra, hogy franciáknak születünk, ha arra gondolunk, hogy ilyen alacsonyrendű gondolkodásra mi nem volnánk képesek. Ha volna mégis oly örült, aki ezt nálunk elrendelné, bizonyára akadnának százezerszámra forradalmárok, akik nem fogadnának szót.

A palesztinai távirati iroda egyik jelentéséből:

A foglyok között, akik a jeruzsálemi fogvatartásban vannak, találhatunk számos „illegális” gyermekek, öregek egyaránt. A bevándorlók különben éhségstrájkba kezdtek.

Tizenöt zsidó képviselő került be az angol elsőháza, London. Már nyilvánosságra kerültek a lezajlott angol parlamenti választások végleges eredményei. Eszerint 15 zsidó képviselő jutott be az elsőháza, az angol pártok listáján. A kormánypárt listáján nyolc zsidó képviselőt választottak meg, a liberális listán hármat, és a munkáspárt listáján négyet. James de Rothschildet, a Pica elnökét újra megválasztották. Rendkívül érdekes mozzanata volt a választásnak, hogy a zsidó Emanuel Shinwell, egykori miniszter, 20.498 szavazattal, vagyis a baloldali fellelő Ramsay Macdonald, volt angol miniszterelnököt. Ugyanezek újra választották a zsidó Nathan öngyort is. Kormánykörök szerint Baldwin miniszterelnök minden valószínűség szerint Orsby Gore-vezt ki svamartoni miniszterrel, aki pár évvel ezelőtt ennél a miniszteriumnál az államtitkári állást töltötte be.

— A besszerábiai zsidó hitközségek a kormánytól kérnek védelmet az antiszemita propaganda ellen. A napokban tartották meg Chisineuban a besszerábiai zsidó hitközségek gyűlését, melyen határozati javaslatot fogadtak el az egyre erősödő antiszemita agitáció elleni küzdelemről. A határozati javaslat, melyet a kormány elé terjesztenek, feltárja a besszerábiai zsidóellenes agitáció mértékét.

300 éves az amsterdami zsidó hitközség. Amsterdam. A napokban folyt le az amsterdami Wag Hausban az amsterdami hitközség 300 éves fennállásának jubileuma. Az évforduló alkalmával nyílt meg a hollandi zsidóság 300 éves történelmének muzeális kiállítása, amelyet dr. W. Vlugt polgármester nyitott meg. A történelmi kiállítás igen körültekintő gondossággal lett összeállítva és teljes áttekinthetőséget nyújtott az amsterdami zsidóság kulturális és gazdasági fejlődésének múltjáról. Igen érdekes a kiállítás statisztikai gyűjteménye, amelyből kiderült, hogy 1635-ben, a hitközség megalakulásának évében Amsterdamban mindössze 10 zsidó élt, míg ma 63.000 lelket számlál a város zsidósága. A statisztikák számot adnak a rendkívül gyorsan növekvő vegyesházasságokról is. 1900-ban 100 zsidó házasságra 13 vegyesházasság jutott, míg ma ez a szám meghaladja a 40-et. Az amsterdami zsidó családoknál a gyermekhalandóság alacsonyabb, mint a nemzsidó lakosságnál, viszont a születések aránylagos száma is jelentékenyen alatta van a keresztény lakosságnál kimutatható születésszázalékarányánál.

Palesztina országos főrabbi választ. Jeruzsálem. Az országos főrabbi méltóság betöltésének előkészítésére alakult választói bizottság már összeült Jeruzsálemben, hogy előkészítsék az örök emlékeztető Avraham Jicchak Kook zsel. örökének méltó utóddal való betöltését. — A bizottság 70 tagból áll, 42 rabbi és 28 világi delegátusból. A választások titkos szavazás útján mennek végbe. Az eredményt azonban fel kell terjeszteni a palesztinai kormány elé is, jóváhagyás végett. Az országos főrabbi állásra jelölték listáját még nem hozták nyilvánosságra.

IZOM- és idegfájdalmak, főfájás
esetén és hűlés megbetegedésénél fényesen bevált a Togat-tabletta. A Togat helyreállítja egészségét. Teljesen ártalmatlan! Minden gyógyszerterápiában és drogterápiában. Lei 52.— és Lei 130.—. Svájci készítmény!

A csehszlovákiai Brüxben feloszlatták a németek szövetségét. Prága. A brüxi állami rendőrség a „Bundes der Deutschen” német szervezet vezetőit hivatalkájánál meglepetészerűen házkutatást tartott, amelynek eredményeképpen kimondotta a szövetség feloszlását. A rendőrség hivatalos kommunikációban közölte a feloszlás okát. Eszerint megállapított nyert, hogy a szövetség Spilmann nevű megbízottja külföldre utazott (értés Németországba), hogy az ottani párttal érintkezésbe lépjen és a brüxi párt hivatalos okmányt állított ki számára, amelyben igazolja, hogy úgy apai, mint anyai részről árja származású. Ilyen okmányok kiállítása a köztársaság területén törvénybeütköző cselekedet, minthogy ez a megkülönböztetés sértő az ország többi polgárai. Megállapított nyert továbbá, hogy a „Bundes der Deutschen” bélyegeket terjesztett ez el a felirással: Vásároljatok német árukat! A rendőrség a szövetség vezetőjét dr. Füsselt letartóztatta.

— Házasságokat a legnagyobb titoktartással és a leghízbosabb eredménnyel közevelt, a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda. Cluj. Regele Ferdinánd 116. Telefon 142.

Meggyilkoltak egy négytagú zsidó családot Lengyelországban. Varsó. Koniepcol városában egy lengyel fiatallembert meggyilkolt egy négytagú zsidó család. Julian Smagda, a tett elkövetője, fínek idején hatolt be Jicchak Pazanowski zsidó kereskedő lakásába és egy hatalmas baltával ugyszóval lefejezte a zsidó kereskedőt. Ezután feleségét támadta meg és egyetlen feleségcsapással azt is megölte. Pazanowski két leányát, akik a bestiális gyilkosság láttán ijáveszkélni kezdtek, szintén állati kegyetlenséggel ölte meg Smagda. — A rendőrség azonnal letartóztatta a gyilkost, de eddig még nem adta okát tette elkövetésének.

3 SZÓ
KATZ

A LEGJOBBAT VÁSÁROLHATSZ STR. AVRAM JANCU 1 SZÁMALATI

— Az első német repülő feltalálója — zsidó. A német sajtó megünnepelte a dátumát, hogy 25 évvel ezelőtt emelkedett először a levegőbe a tempelhoi repülőterén az első „Taube”-rendszerű német hadirepülőgép. A repülőgépet Rumpler mérnök építette. A német zsidó sajtó most aztán elmondja, hogy Rumpler zsidó volt, német zsidó temetőben van eltemetve, az a pilóta pedig, aki negyedszázad előtt ezt a repülést elvégezte: Jablonszky Bruno, szintén zsidó volt és a világháborúban halt hősi halált német hazájátért.

— A cionizmus térhódítása Jugoszláviában. Belgrád. Jugoszláviában a cionista tevékenység az utóbbi időben igen megérett. Egész sor konferencia folyt le a közelmúlt napokban, amelyek mind előbbre vitték a zsidó nemzet mozgalom fejlődését. A cionista eszme térhódításának igen jelentékeny eredményét, hogy Belgrád mindkét hitközségnek vezetője cionista kezébe került. A nagy belgrádi szefard hitközség élén dr. Kulic Piade nagynevű orvos és cionista áll. De az askenaz hitközségben is igen jelentékeny szerepet töltenek be a cionisták, amennyiben itt dr. Friedrich Ponsot választották meg, aki egyben a hitközségek szervezetének elnöke és a cionista országos szövetség alelnöke. Zárójegyzetben és egyékesen is rövidesen leszajánol az új hitközségi választások és mindenütt nagy eséllyel indulnak a cionisták is a választási küzdelembe. A Wizo is igen szépen dolgozik és most tartotta meg országos konferenciáját. A jelentésekből kitűnik, hogy 47 Wizo helyi csoport működik összesen 3600 tag létszámmal.

A hősök nevei ki lettek karparva... — Az egész kulturvilág méltó megbotránkozással adózott a nemzetiszocialisták legújabb barbár harcának, amelyet a Németországért meghalt zsidó frontarcosok ellen indított. Ezzel a tettekkel végleg megbélyegezték magukat még azok előtt is, kik eddig fenntartással fogadták a horogkeresztes terrorbandák tetteiről szóló híreket. A nemzetiszocialista kormány maga is érezte, hogy ez egyszer túl lőtt a célón és igyekezett cáfolni nyilatkozatokot külföldre juttatni. Ez azonban mit sem használt. Mert az általános felháborodást már nem lehetett megállítani. Már csak azért sem mert a demencia nem is felel meg a valóságnak. Erre vonatkozólag, egy bécsi árja gyáros, aki most tért vissza Németországból és látogatást tett a berlini temetőben, beszámol a lapokban arról, hogy már végre is hajtották Göbbels propagandai niszter rendeleteit és kilaparták az összes síremlékekről az elcsúszott zsidó hősök neveit.

Négy zsidó hallgatót vettek fel a bucsureti orvosi fakultásra. A bucsureti egyetem orvosi fakultásán befejezték a felvételi vizsgák, amelyek a zsidó jelentkezőkre nézve katasztrófa eredményt hoztak. Összesen 124 diák tette le sikeresen a felvételi vizsgát. Ezek közül 112 román, 4 zsidó, 5 magyar és egy olasz. Ezeket kívül 35 idegen állampolgárt, főleg bolgár diákok, felvételi vizsga nélkül vettek fel az orvosi szakra. Az orvosi fakultás első évről felvett diákoknak mindössze 251 százaléka zsidó.

Jeruzsálemtől 70 kilométernyire elfogták az aíncharodid zsidó rendőr meggyilkolásával gyanúsított rablóbanda tagjait, Jeruzsálem, november 21. Jelenítettük, hogy Ain Charod mellett egy zsidó rendőr holttestét találták meg. A rendőrség nyomban nagyarányú vizsgálatot indított a tettesek felderítésére. A nyomozással kapcsolatban tegnap a rendőrség a fővárostól 70 kilométernyire északra levő Jeniüben rablóbandát fogott el, amelynek tagjait a zsidó rendőr meggyilkolásával gyanúsították. A banditák gépfegyverrel fogadták a rendőröket, a kik gépfegyverrel válaszoltak. Öt bandita és egy angol rendőr meghalt. Öt rabló megadta magát, egy rendőr súlyosan megsebesült.

— Saját gyártmányú cipőt, garanciával legolcsóbban vehet SZIRMAY-nál, Oradea, Sas-palota.

A transzjordániai parlamenti szesszió megkezdte üléseit, November 2-án Emir Abdullah jelenlétében megnyitotta a transzjordániai parlamenti ülésszakát. A megnyitón az emir hangsúlyozta, hogy ki kell építeni a közeli kapcsolatokat úgy kereskedelmi, mint más téren a többi arab országokkal. Hangsúlyozta a brit kormány hathatós támogatását, amely új utak építésében, vetőmagvak ingyen kiosztásában nyilvánult meg. Azonkívül a szegényebb felhőknek adót engedett el és az adósságok rendezését is lehetővé tette. Az angolokkal való viszony, a kölcsönös bizalom és hűség alapján áll — mondotta az emir trónbeszédében.

Ön is védekezzen
a veszedélme-
szen elterjedő
betegségek ellen a kellelmesen illesztett

Senlaslo
(Szf. László)
fertőtlenítő szappannal
Mégóvja fertőzésekétől

Vigyázzon, nehogy utazatózókkal szolgálják ki.

— Perek a turistavízumok jóttalói ellen. Az utolsó eszenében erős tempóban indult meg a kivándorlási Palesztinába. Letelepdedési engedélyt országoként csak a megszábt kvótának megfelelően kapnak a kivándorlók, de ez a kvóta — vagyontalanok részére — állandóan túl van jegyezve és a kivándorlónak várniok kell, míg rájuk kerül a sor. Sokan úgy jutnak ki tehát Palesztinába, hogy turista vízumot váltanak, amely három hónapi tartózkodásra szól, aztán igyekeznek kijátszani a palesztinai hatóságok energiás ellenőrzését és ha ez sikerül, végleg kinnmaradnak Palesztinában. De a turistavízumot is magyar állampolgárok részére az angol követség mellett működő Brit Birodalom Utlevél és Ellenőrző hivatal csak 1000 pengő óvadék lefizetése ellenében ad ki. Azok a magyar turisták, akik nem tudták az 1000 pengőt készpénzben lefizetni angol hivatalnál, garanciát ajánlottak fel, amit az angol hatóságok el is fogadtak. Számos esetben azonban vízum lejártá után nem tértek vissza Magyarországra. Hogy az ilyen tiltott kivándorlónak gátat vessen, az angol követség jogtanácsosa utján próbapert indított egy budapesti kereskedő ellen, aki az 1000 pengős óvadékért jóállást vállalt. A budapesti járásbíróság a napokban ítéletet ebből az ügyben és helyet adott a brit birodalmi utlevél és idegeneket ellenőrző hivatal keresetének, kötelezve a jóállót arra, hogy az 1000 pengőt ennek a hivatalnak tizesse meg. Miután az ítélet precedensnek tekinthető, az angol követség utlevél ellenőrző hivatal a közeljövőben állítólag többszáz pert fog indítani azon kézfizetői kezések ellen, akik 1000 pengős kivándorlót, állítólag „luxusutasoknak” lehetővé tettek, hogy odakünn — akár hirtelensé is — letelepdedjenek.

Árják vették át...

A „Völk. Beobachter” írja: Nyugatnémetország legnagyobb kalapüzletében érdekes változás történt. A vállalat, amelynek Düsseldorfban, Essenben és Kölnben vannak eladási szervei, fizetési nehézségekbe jutott. A céget árják vették át és az egyezséget is ők írták ki.

A Cohen AG. München—Gladbach-i cégnek összes vagyonát átvette a Duisburger Margarine-Fabrik Schmitz & Loh és a másfél millió márká vagyonát a zsidó család tulajdonából átvették az új, árja tulajdonosok.

Az Eterra passau-i férfiteljesítményára, zsidó tulajdonosokról, árják vették át.

A kölni Ruben & Bielefeld nevű legnagyobb hal-céget árják vették át és az eddigi zsidó tulajdonosokat kidobták.

A Hess Rt. nagy cipőgyár igazgatóságából, amelynek Erfurtban van telepe, kileptették Ballin és Heilbronner igazgatókat.

Az arab sajtó a jemeni arabok terveiről. Az arab sajtó szerint Emir Saudnak, Ib Saud király fiának legutóbbi római látogatása alkalmából megállapodást ajánlott az olasz kormány, hogy egy esetleges olasz támadás esetén amelyet Jemen ellen intézne, az arabok semlegesek volnának. A megállapodást Emir Saud elutasította kormányának mihez tartás végett, hogy megfelelő módon védekezzenek egy esetleges olasz invázió ellen. Dsiddában konferenciát tartanak, amelyen megbeszélnek a szükséges védelmi intézkedéseket. Az arab sajtó arról is ír, hogy Jemen és Abesszímia között katonai konvenció jött létre, amely szerint a jemeniek támogatják fegyverek szállításával Abesszímia, viszont egy külső támadás esetén Abesszímia is támogatja a négust.

— Makacs székrekedés, vastagbélkatarrus, puffadás, vártorlódás, anyagcsere-zavarok, sárgaság, aranyeres emókok, csipőfájás esetében a természetes „Ferenc József” keserűviz — reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve — rendkívül becses háziárus. Klinikai megfigyelések tanúsága szerint a Ferenc József víz még ingerlékeny belü betegéknél is gyorsan, biztosan és mindig enyhén hat, úgy, hogy spastikus obstipációnál is alkalmazható. Ferenc József víz kapható gyógyszerüzletekben, drogériákban és fűszerüzletekben.

A zsidók szerepe a palesztinai rendőrségben. A jeruzsálemiti rendőrképző iskolában 74 újoncot vettek fel. Ezeknek csaknem fele kibbucoknak, vagy kvacáknak tagjai, akiket erre a különleges célra mozgósítottak. A kiképzés ideje 4—6 hónap. Az iskola kurzusának elvégzése után valamennyien elhelyezkedési találatnak a palesztinai rendőrség keretein belül. Az utóbbi években erősen csökkent a zsidó rendőrök száma. Részben kilepték a szoiálatból, másrészt a kiképzés alatt állók sem voltak zsidók. Az utóbbi időben vezető zsidó körorök és intézmények nagy erőfeszítéssel igyekeztek ezen az anomálián segíteni. Ennek eredménye lett azután, hogy most már a kiképzés alatt álló rendőrök 60 százaléka zsidókból kerül elő. Remélhető, hogy rövidesen a palesztinai közbiztonság keretei között annyi zsidó lesz legalább, amely megfelel az országban elfoglalt számarányának.

Fajgyalázás

Egy apasági keresetben a megvádolt árja azzal védekezett, hogy a gyermek apja valószínűleg zsidó volt Loeffler közsébergi professzor faj-biológiai szakvéleményében azt vallotta, hogy a gyermeknek zsidó taji jellege van és ezért nagyon valószínű, hogy zsidó az apja. Ennek alapján a közsébergi bíróság felmentette az árját a kereset következményei alól, mert lehet hogy zsidó az apja.

A Frankfurter Zeitung november 13-iki számában közli, hogy Friedenheimban letartóztatták a templom gondnokot, a titkos rendőrség embereit. Azzal gyanúsították, hogy „fajgyalázási” viszonyban volt a háztartási alkalmazottjával. Amikor a következmények mutatkoztak, mesterségesen megszüntették a terhességet. Azonkívül még 1935-ben is több árja nővel tartott fenn intímabb kapcsolatokat. (Ezek a gyanúsítások és üldözési manóverek teszik végleg lehetetlenné a zsidók helyzetét.)

A brit gyarmatügyi miniszter és a főkommandó a „zsidók ügyökér”. Sicheiben nagy arab gyűlés volt, ahol felolvasták Auni Ad el Hadi arab agitátor levelét, amelyben azt írja, hogy az utóbbi időben Anglia nagy propagandát fejt ki a zsidók érdekében. A „jópropagandista” a brit gyarmatügyi miniszter, aki legutóbb az Anglo Palesztina Klub gyűlésén kijelentette, hogy ha nem adták volna a Balfour deklarációt, akkor most kellene azt megadni. A főkommandó megelégedésnek adott kifejezést, hogy a Hule vidéket, az arabokta Palesztina eme legtermékenyebb részét a zsidók megsejteszték maguknak.

Az új tel-avivi főrabbi, Tel-Aviv. A jaffa-telavivi hitközség november 3-án este tartott nagygyűlésen az Antwerpenben lakó Amisi rab bílt választotta meg főrabbjává, a márciusban elhunyt Aronsohn főrabbi helyére. Amiel főrabbi ismert mizrahista vezérférfi, akinek megválasztása cionista körökben élen megelégedést keiltett.

A palesztinai zsidó ifjuság konferenciája november 15-én kezdődött el. A konferencián a nürnbergi zsidó heceek elleni tiltakozó akciók megszervezését határozták el. Az ifjusági vezetők közül sokan felháborodásukat fejezték ki a német hatalmon levők barbár gondolkodásá ellen. November 16-án egész Palesztinában gyűléseket hívtak egybe, melyben tiltakozó rezolúciókat kellett volna benyújtani a nürnbergi törvények ellen. Jeruzsálemben nagy tünterést készítettek elő. A palesztinai rendőrség azonban valamennyi hitlerellenes tünterést betiltott úgy, hogy a manifestációk elmaradtak.

— FÜZŐ ÉS MELLTARTÓ KÜLÖNLEGESSÉGEK, legújabb külföldi modellék *Fuchs Manó* fiúszalomban, Piata M. Viteazul 11-a. Ullmann-palota.

Dacára a nagy áremelkedésnek szőrmeárukat, továbbra is legolcsóbban Párisi Szőrmeház-ban szerezhet be.
Bulevardul Regele Ferdinand 6.

HETI GLOSSZÁK

Nem tisztja a tej...

Már régen beszélnek arról Németországban, hogy Milch repülő tábornok és államtitkár nem egészen árja-anyatejet szivott magába. Voltak emberek, akik jól emlékeztek arra, hogy létezett Breslauban egy Milch-család, amelyik nem a germán-mondakörben keresheti őseit. Egyszóval tudták, hogy élt ott egy Milch család, amelynek „dicső” ivadéka Milch generális. Göring jobbkeze. Ez a Milch, egy fajtisztító Milch, egy százpercentes zsidó Milch... akire a német szoldateszkának szüksége van, mert kitünő repülésügyi szakember. És végérményben Göring generalissimus utánozhatja Luegert, a híres volt bécsi polgármestert, aki azt mondotta: „Wer ein Jud, ist, das bestimm, ich!”

Uglátszik, hogy mégis sojan bánthatták Milch tábornok ur származását, mert végül megjelent egy közjegyzői nyilatkozat, a Milch anyjától, egyszóval von Muttermilch, aki ebben a nyilatkozatban kijelenti, hogy gyermeke házasságon kívüli viszonyból fakadt és nem a zsidó Milchtől származik, csak legfeljebb zsidó anyatejet szivott magába. De ő maga nem Milch...

Íde zállott, ide került a német morál, amely inkább megengedhetőnek tartja, hogy egy asszony évtizedek múlva bevallja, hogy

Berl, aki az egész világot ismeri

A zsidóska sokáig nezett rám. Félig összehuzott szemhéjai szorgalmasan pislogtak és egyszerre csak így szólt:
— Hogyan is van az Ön családi neve? Goldmann?
— Nem. Goldberg.
— Hogyan? Gold...
— Goldberg.
— Ha így van, akkor Ön a rownoi Gold... Goldsteinkből való...
— Goldberg. Nem Goldstein. Másodsor, nem származok Rownoból. Soha nem voltam ott...
— Hát akkor melyik Goldmann-ágból származik, a lubliniakból?
— Nem vagyok Goldmann, hanem Goldberg.
— Igen? Goldberg? Akkor már tudom, hogy Ön kicsit rokon is hozzám. Az unokabátyám felesége is egy Goldblatt családból származik. Chaim Goldblatt. Az is lomschi, tehát Önök egy családból származnak. Tulajdonképpen milyen családi kapcsolatban van velük?
— Nem vagyok Goldblatt és nem ismerem egyetlen egy embert sem Lomschából. Az én nevem Goldberg. GOLDBERGI Erti?
A zsidóska egy nagyot nyögött. Szakállal sűrűn tele nőtt arcát keskeny kezei közé fogta és gondterhelten arccal nézett rám. Néhány perc múlva így szólt:
— És Ön tulajdonképpen, hol született?
— Varsóban.

házaságon kívül viszonyt folytatott valakivel, annak gyermekét hozta világra, csak azért, hogy fiának árja pozícióját biztosítsa. Jellemző erre a korra, jellemző a német felfogásra, jellemző egy zsidó asszony csodálatos mártírriamára, aki önmagát feszíti meg, önmagát tiporja sárba, csak azért, hogy fiát pozíciójában tarthassa. Emberfeletti lemondás és önfeláldozása ez, egy zsidó anyának. De aljas gondolkozási lehet a repülő Milch, hogy ilyen bizonyítványt kért anyjától. Az anyja jobb a fiánál, ő tudhatja legjobban, — milyen méltatlan fiút szült, aki a zsidóság legnagyobb elenségeinek segítő közörlőni a gyilkot, amelyel saját testvéreit mérszöröljék le... Egy „fajgyalázó” anya, egy „fajtagadó” fiu és egy mindenre kapható Göring... Ez a mai Hitler-ország.

Gömbös Berlinbe repült — és a zsidó diákok repültek az egyetemről

Néhány héttel ezelőtt az összes lapok közölték, hogy Gömbös magyar miniszterelnök Berlinbe repült. Mi nem foglalkoztunk világpolitikával, mert semmi közünk hozzá, azért nem írtunk erről a repülő-utról, sem a vadászatról, amelyen résztvett a porosz miniszterelnökkel együtt.

Nem írtunk, — de most írunk kell, mert látjuk azokat a következményeket, amelyekkel ez az út járt. Nem gondolunk ezentul azokra

a politikai következményekre, amelyekért majd elszámol a magyar miniszterelnök. Ez az intern ügyük. Bennünket csak akkor kezd érdekelni az ügy, amikor bevett zsidó koponyák jelzik ennek az utnak a következményeit. — Csak a vakok és tájékozóni nem tudók képzelik el, hogy a berlini út és az utóbbi napok egyetemi verekedései között nincsen összefüggés. Sajnos, az összefüggés, nagyon is érhető és nem kell Kolumbusznak lenni, hogy ezt felfedezzük. Az a szellem, amely egy fél millió embert itél ehhalálra, amely gyógyszer nem ad embe társának, aki arra szorul és nem ad tejet a síró zsidó csecsemőnek, az a szellem vonul be titkos utakon, fizetett ágensnek és írott ígátás útján más országokba. Varsóban is gurul a márka és Budapesten is. — A márka és mellette a barna métey üti fel a fejét.

Gömbös miniszterelnök elsőrangú hárommotoros repülőgépen ment Berlinbe és most zsidó szerencsétlen numerus klauzusos zsidó diákok szintén repülnek, egészen primitív alkalmatlanságon, az alma mater sok vihart látott

egész világot. De mert ez nálam úgy látszott, nem sikerült, mérgesen mondtam:
— Tehát Ön Varsóból származik? De senki sem ismeri Önt itt, már pedig, ha Ön volna valaki és nagy családól származna, akkor nekem okvetlenül ismerni kellene magát...
Részvétet kezdtem érezni iránta, kezdtem magam is bebeszélni neki, hogy jól ismer és tudja, hogy ki vagyok.
— Kedves uram — mondtam — Ön valmit el akart mesélni a leánytestvéremről. Szép leány volt, mi? Véglegényét, az én sógoromat bizonyára ismert...
Emberem egészen megélenkült.
— Igen, igen a sógora, hogy is hívják családi néven?
— Olyan nevet akartam mondani, amelyet könnyen megjegyezhet magának és hirtelen eszembe jutott:
— Rabinovitz!
— Rabinovitz? User Rabinovitz fia? Akkor közülnk való. Ah...
— Igen. Rabinovitz User fia...
— Ugy gondolom, hogy a kiewiek közül való. Vagy a kiewiek, vagy rownoiak közül. Végérményben mindegy, mert ez mind egy familia. A rownoi Chaimnak hívták. Chaim és User testvérek voltak, az egyik Rownoiba költözött, ahol fakereskedése volt. Valószínűleg Chaim volt az illető, mert Usernek csak leányai voltak... igen... igen, most már emlékszem, minek bolondítja el a fejemet? Mondtam Önnek, hogy ott voltam az esküvőn... hát mit gondol? Mit jelentesen az a szédítés? Emlekszem arra is, hogy még nászajándékot is adtam... hahaha... És az Ön atyja akkor magá-

PALESZTINA

léposón. Gombos repült és valamit kifőztek a vadászaton. Hogy mit? Nem érdekel bennünket. De egyet látunk. Hogy a sokat szenvedett magyarországi zsidóság örömpohara még nem telt be és újlag „felébredt” az a szellem, amelyről azt hitük, hogy a háborus évek után nyomorúság ezemétdombjának miazmái voltak. Akkor lehetett rá, ezen a címen parodont találni, — de most? Most semmi ok sincsen rá, mert a magyar értelmiségi pályán eléggé visszanyomták a zsidókat. Még a gazdasági élet frontján is. Ma nincsen lelki ok és nincsen fizikai sem.

Ma csak a gyűlölet, a gyűlöletért magáért burjánzik Budapesten, Szegeden, Kisvárdán és másutt is. Nekünk ez zsidó szempontból nagyon fáj. Nem kérjük, hogy ki mit szól hozzá és miképpen kommentálja. Mi csak egyet tudunk. Azt, hogy békés egyetemi polgárok, akik nagynehezen bejutottak az egyetemre, onnan véres fejjel kell távozzanak. Ez elszomorító és nagyon fáj, hogy a berlini utnak így érnek gyümölcsei. „Gyümölcsük”, amelyeknél ismét mi vagyunk az áldozat. Mi, zsidók, túl a határokon, akik szintén a küzdelemmel teli hétköznapok tapasztalásában öröklőnek fel, amugy is, minden különösebb atrocitások nélkül. Hát még így, hát még ezzel?... Berlin utat mutat és ez az út, a maroknyi magyarságnak nem a boldogulás útja. Amit a teuton „csere” tehet, a maga robusztos 70 milliójával, azt ne utánozza egy nép, amely néha apellál a világ lelkiismeretére.

Mire képes az asszimiláció?

Sokszor megdöbben az ember, gyakran meg ökölbe szorul a keze, ha olvassa a hitleri pokolból érkező híreket. De még rémítőbb, amikor azt látja, hogy léteznek még zsidók, sőt egy zsidó újság is, amelyik azt hiszi, hogy a régi nótá mellett vigadhat és ha struccpolitikát folytat, megmentette a maga hazug ideológiáját. Szerencsére ezek az emberek és lapok, mind kevesebben vannak, ezért kétszeresen feltűnő, hogy például Bielitzben (Bielsko, Lengyel-Szilézia) létezik egy hetilap, amelynek címe „Jüdische Wochenpost” és még le meri írni arcátlanul, az október 11-iki számában, hogy: „Wir wissen dass die deutsche Regierung loyal genug ist...” De ez még semmi. Még cif-

rúbbat ír november 11-iki számában, amelyikben két levelet közöl, amelyek közül az egyikben valaki íroja, hogy a berlini zsidóság téli segélyakciójának kezdetekor dr. Baeck főrabbi, miért idézte Ch. N. Bialik versét és miért aposztrofálta a „nagy látnok”-nak. Mert Bialik „ál-proféta” írja a bielizti zsidó sajtó papír. A másik cikkben pedig azt írja, hogy miért létes a kartoizti hitközség olyan tüként, akinek híberül is tudni kell. „Talán azért, mert a mai modern zsidó ifjúság „papolja a híbert”. Talán azon a nyelven akar beszélni, amelyen Achi Méir megkérdezte Arlosorof-

tot, hogy „Kama schaa?” és utána lepuffantotta?”

Természetesen ez hamisítás. Mert Achi Méir nem is gyanúsították a gyilkossággal és rendkívül nagy rosszakaratra vall, ha valaki úgy szeretné „kompromittálni” a híbert nyelvet.

De hagyjuk. Amelyik zsidó lap hitlerének hízeleg és a lipcsei mintavásárról ír dicsőítő cikket, azt nem csak el kellene égetni, hanem szerkesztőjével sem szabadna egyebet tenni. Egy ilyen lap szégyenteljes a zsidóságnak. Szerencse, hogy elég zárt körben jelenik meg.

Milyen a jemeni zsidók helyzete?

Jeruzsálem. Egy megbízható személy aki most érkezett Adenből, nagyon érdekes részleteket közöl a jemeni zsidóság jelenlegi helyzetéről. Jemenben most a valóságban Seif al Is lam trónörökös uralkodik, mert Iman Jachja, a tényleges uralkodó nagyon öreg és beteg. A fiatal trónörökös nagyon igyekszik, hogy országba biztonságát emelje és az ügyek rendez mederben haladjanak. A zsidók helyzete a trónörökös uralkodása alatt lényegesen megjavult. Most már megengedik a zsidóknak, hogy elhagyják az országot, ha ingatlanokat az államnak hagyják és ingó vagyonuk (az szálalékát az államnak leadják. Az öreg király uralkodása idején a zsidók nem hagyhatták el az országot és ha elvándoroltak a pusztaikon át, minden vagyonuktól megfosztották őket. Az utóbbi időben már nem menekülnek el oly riadtan a zsidók, ami szintén a helyzet javulását mutatja.

Az olasz befolyás csökkent, bár mostanra erősen érezhető volt és inkább az angolokhoz közelednek. Ez azt is jelenti, ha Ibn Saud megtámadná Jement, hogy bekebelezze.

a jemeniek Anglia segítségére támaszkodhatnak. Szovjetország gazdasági befolyása, amely elég élénk volt, mostanában szüntér. esőkent. Nemrégiben Acsird nevű szovjet megbízott tartózkodott az országban a „Wrestorg” megbízásából, aki megállapította, hogy a jemeni kapcsolatokra a szovjet ráfizet. Azóta a szovjet jemeni exportja csaknem teljesen megszűnt.

A keresztény arabok is új pártot alakítanak Palesztinában. Bet-Lehemben a napokban új arabpárt alakult, amelyet keresztény arabok alakítanak. A párt célja, hogy törvényes eszközökkel küzdjön Palesztina függetlensége érdekében. Azonkívül erősíteni akarja az arabok egységét és javítani akarja kulturális és gazdasági téren az arab munkások és parasztok helyzetét. Jelszavuk: Isten, Haza, Egység. Ezzel a palesztinai arab pártok száma hatra emelkedik. Elvi ellenét köztük alig van.

Elegáns őszi és téli szövetkülönlegességeim kabátokban és öltönyökben megérkeztek HACKMAYER urisزابóság ORADEA P. Reg. Maria 3.

hoz hívott és sok mindentől beszélt, hiszen tudja... egyik szó hozza a másikat, szeretett beszélgetni... azt is mondta „tudod Berl, a völezeny sürgöt, már szeretné az esküvőt...”

És emberem egy különös nevetést hallott és olyan öreg-emberek jeleket adott a kezével, mint aki azt mondja, hogy sok mindent tud, de nem beszél. Boldog volt, hogy a kitalált névvel olyan eredményt talált, amelyet kívánt magának.

Mostantól kezdve nem zavartam többé, úgy hívhatott, ahogy akart: Goldmann, Goldblatt, Goldstein és néha még igazi nevemen is szólított: Goldbergnak.

Amikor elbucszunk, hirtelen Rabinovitznak hívott és az egész világnak üdvözléseket küldött általam. Embereknek, akiket még hírből sem ismerem sohasem. Közben megmondta a saját családi nevét is, de már elfelejtettem... azt hiszem, hogy saját nevét is elfelejtette és nem is emlékszik a saját nevére sem...

Algiri legenda egy szent rabbiról

Az algiri Moghreb szép fővárosában nagyon régi történetet beszélnek el, amely a tizennegyedik század végére nyúlik vissza.

Abuhamu Mussza szultánnak, aki Orán tartományán uralkodott, jázminok és a Mé-szár zöld csokra közepett épült a palotája. egyik bizalmasa és belső tanácsadója Rabbi Efraim Enkaua volt, spanyol menekült, aki jelen volt tulajdon édesapja Rabbi Izrael Akaroch Enkaua szenvedésénél, akit Toledo egyik

nyilvános terén elégették, mert nem akarta megtagadni a hitét.

Híres talmudista, bölcsész, nyelvész volt a rabbi, akit a szultán minden alkalommal belevont a tanácskozássokba.

Egy nap a rabbit, kit bokros elfoglaltsága gyakran nagy távolságokra elűzött, a palotába hívták, ahol a szultán igen fontos ügyben kérte.

Miután legalázatosab üdvözlését tolmácsolta szeretett uralkodójának, ez imígyen szólt a nagy szefárd tudóshoz:

— Efraim rabbi, te már annyi kiváló szolgálatot tettél nekem és még sohasem kértél semmi jutalmat. Kérj tőlem valamit és én azt nyomban teljesítem.

A rabbi már régóta várt erre a felhívásra és azt magában már sokszor meghányta-vetette. Így felelt tehát mély meghatótsággal és reszkető hangon:

— Dicsértésétek a Mindenható! Ide szeretném költöztetni, Uram, Tlemcen egész zsidó hitközségét. Engedélyezz nekem egy akkora földterületet, amely olyan hosszú, mint egy ökörnek a bőre.

Az uralkodó ehhez hozzájárult és igen szerénynek tartotta ezt a kívánságot.

Sietve elhozta egy ökörnek a bőrét és a rabbi hozzáállott a munkához, hogy azt széjjelvága. Mikor már egész serog hajszálvékony csikot hasított belőle, a szultán anélkül, hogy időt engedett volna, — hosszának igénykedő — munkája befejezésére, gunyosan fehér szakállába nevetett és ezeket a szavakat intézte a rabbihoz:

— Efraim — így szóló hozzá — te bizonyosan erősebb vagy, mint én. Boldog vagyok,

hogy átengedtem neked az egész területet, amelyet óhajtasz. Allah u Akber! (Nagy a Teremtő). Aldjon meg téged és valamennyieteket...

Igy történt, hogy Tlemcenben az V Károlyról elnevezett uca, a maga nagyszámu és szorgalmas lakosságával, nagyrészt kézművesek és kiskereskedők, ma is egy multinak az emléket őrzik, mikor a zsidókat egyenlő jogoknak tekintette a többi lakosokkal egy arab uralkodó, akinek országát, annyiszor megénekeltek a lantosok dicsőítő énekei.

Ettől az időtől kezdve a nagy tlemcent zsidó hitközség mindig legbarátságosabb szomszédságban élt a muzulmán lakossággal és a korghelis (török leszármazók), valamint a hadris (benszülöttek)ben a nagy Abuhamu király jóságának és türelmességének méltó utódait látták.

A béke és megértés előharsogai Ibrahim és Ghlamallah sejknek, a benszülött előkelőségek, az intellektuális ifjúság és a nagy tisztelnek örvendő Sid Kaddur Ben Ghabrit, aki szakadatlanul arra törekszik, hogy egy franciabarát Algirban az összes népcsoportok közt megértés uralkodjék.

„Leon Djan Oranban megírta Rabbi Efraim Enkaua Ben Izrael életrajzát, amelyben ezt írja:

— Egyszerű, fehér sárkóvát, amelyet pompás kerék öveznek, minden évben sok ezer zarándok zsidó veszi körül füstölő ünnepséssel, ezek sorába sokszor keresztények és muzulmánok is elvegyülnek, akik hisznek a nagy rabbi csodatévő erejében, aki 1445-ben hunyt el örökre...

Vallásos tanácskozások Palesztinában.

Palesztina főrabbinátusa és a Wad Leumi (Zsidó Nemzeti Tanács), valamint az egyes hitközségek vezetőségei között tanácskozások folynak annak érdekében, hogy minden hitközségnél „vallási bizottságokat” állítsanak fel, akik a shechita, Erev stb. rituális dolgokról gondoskodjanak. A tel-avivi és a haifai hitközségek a bizottságok felállítását ellen szavaztak, azzal az indoklással, hogy ezeket a rituális és egyházi feladatokat a rabbinátusnak kell végrehajtani.

80 újabb máhászó munkás a haifai kítőtőben. A haifai Histadrut kezdeményezésére a Kibucz Hameucz kezdeményezésére ötven szervezett munkás a haifai kikötőben mint máhahordó munkás helyezkedett el. E csoport mellett további 30 zsidó munkás helyezkedett el ugyanebben a szakmában, olyanok, akik nemrégiben vándoroltak be Lengyelországból, ahol szintén hasonló munkát végeztek.

Megszállították az illegális bevándorlók az éhségstrájkot.

Megirtuk, hogy a letartóztatott illegális zsidó bevándorlók a börtönben szabadlábrahelyezésük érdekében éhségstrájkba kezdtek. A legutóbbi híradások szerint 7 napos éhségstrájk után a harc abba maradt, mert zsidó részről kilátásba helyezték számukra, hogy lépéseket tesznek szabadlábrahelyezésük és polgárjogaik biztosítása érdekében. Három letartóztatott ilyen intervenció folytán már szabadlábra is kerül.

A Palesztina-kormány hivatalos gazdasági apanja legutóbbi számában közli, hogy 1934-ben az ország huszonhat helyén körülbelül 7 millió fontsterlinget investáltak új építkezésekbe, 1933-ban az építkezésekre investált összeg 5 millió és 600.000 font.

Betiltott arab lap.

Az egyiptomi arab angol-ellenes zavargásoknak a palesztinai sajtóban is élénk visszhangja van. A palesztinai arab sajtó természetesen úgy vonja le a zavargásoknak a konzekvenciáját, hogy az itteni arab lakosságot is angol-ellenes demonstrációkra uszítja, mert az angolok teszik a cionisták számára lehetővé, az arabok „elnyomását”. Az „Al Difaa” című arab lapot, amely igen messze mert az angol ellenes izgatásban, a hatóságok egy havi időtartamra betiltották.

Petach-Tikva közelében egy új, negyven nézből álló telep munkálatait végezték most be.

Az új kolónián 74 család fog letelepedni. Közöttük 44 olyan familia, amely 10—10 du-namot fog megművelni. A többiek külső munkára mennek, de egy-egy dunamot ők is meg fognak művelni, főleg vetemény-termelés céljából. A kolónia finanszírozását a „Palestine Economic Corporation” vállalta.

Rothschild báró hamvait Palesztinában helyezik örök nyugalomra.

November 18 án folyt le Párisban báró Ed mund Rothschild halálának első éves évfordulója. A különböző zsidó szervezetek képviselőin kívül számos vezető francia előkelőség jelent meg az évforduló ünnepségen. Baro Maurice de Rothschild közölte a jelenlevőkkel, hogy miután úgy atyja, mint anyja utolsó akaratára az volt, hogy Palesztinában helyezték temüket örök nyugalomra, rövidesen mindkettőjük földi maradványait Palesztinába szállítják, a báró magán jachtján, amelyen az elhunyt többször volt a Szentföldön. Palesztinában is nagyvadású ünnepségek folytak le az évforduló alkalmával.

A palesztinai kormány fegyverviselésért a büntetést három évről hét évre emeli fel.

Az új rendelet következménye a nemrég felfedezett jaffai fegyvercsempészésnek.

A Kidron-völgy közelében a jeruzsálemi híber egyetem archeologiai osztálya kutatókat végeztetett. Az ásások során a napokban egy zsidó temető került felszínre. A temető kétségtelen megállapítások szerint a második szentély idejéből származik.

A jaffai, tel-avivi és jeruzsálemi kereskedelmi kamarák közölték a damaszkuszi ipari kiállítás vezetőjével, hogy részt kívánnak venni a kiállításban. A kiállítást 1936-ban tartják meg és pedig Északafrika és Közelkelet országainak részvételével. Eddig a kiállításban való részvételüket a következő államok ígérték be: Törökország, Palesztina, Transzjordánia, Irak, Hedzsasz, Egyiptom, Afganisztán, Britindia, Tunisz, Algír és Marokkó.

A haifai hedschas-vasut igazgatósága legutóbbi konferenciáján elhatározta, hogy helyreállítja a transzjordániai határoktól egészen Medináig a vasutat. Az utvonat 730 km. terjedelmű lesz. A munkálatok költsége hozzávetőleg harmincezer fontot fog kitenni. A költségeket Palesztina, Syria, Transzjordánia és Hedschas között fogják felosztani.

Palesztina zsidósága szeptember hónapban 8786 lélekkel, az arab lakosság pedig 1752 lélekkel szaporodott. E számok azonban csak a bevándorlás általi lélekszám szaporodását veszik tekintetbe, míg a természetes szaporodásról a hivatalos statisztikák még hiányoznak. — Nem hivatalos számok szerint szeptemberben a zsidóság szaporulata 13 ezer, az arab lakosság pedig 9 ezer volt. Mert az A) kategóriához tartozó bevándorlók száma 528 volt, tehát legalább 528 font jött be az országra. A töke új munka és bevándorlási lehetőségeket teremt. A bevándorlót mohamedánok és keresztények nem hoztak magukkal sajtó tökéit, így a gazdasági kapacitás megővése kizárólag a zsidó bevándorlásra vezethető vissza. A jásuvban rámutatnak a feszült világpolitikai atmoszférára, a világháborútól való óriási félelemre és különösen azokra a tendenciózus hírekre, amelyek az Eric Jiszraélben folyó állítólagos erődítési munkálatokról beszólnek. Az ilyen hírek alapján sok helyen azt hiszik, hogy az ország háborus területé változott. A jásuvban nagy elégtételt idézett elő az a körülmény, hogy a többi országok zsidósága e pánik hangulattól távol tartotta magát és nem befolyásolta az építő munka további folyását.

Kataszter Palesztina zsidó lakosságáról.

Jogi nehézségek folytán mindeddig nem volt lehetséges a Waad Leumi számára, hogy Palesztina zsidó lakosságáról katasztert fektessen le. Minthogy azonban most már elhárultak ezek az akadályok és nehézségek, a zsidó nemzeti tanács a legnagyobb erővel kezdte meg a kataszter lefektetésének munkálatait, mert csak ennek birtokában lesz módjában kiírni a választásokat saját kebelén belül.

Az esőzések következtében Tibériás városának egy része víz alá került.

Az anyagi kár azonban nem nagy. A város lakói élesen kifogásolják, hogy a kormány a földjavított munkálatokat nem végezte el és ezért történhetett meg, hogy árvíz károsította a város egy részét. Ha a munkálatokat nem fogják befejezni, az a veszély fenyeget, hogy az egész várost elfönti egyszer a víz. Követelik az illetékes köröktől a munkálatok haladéktalan befejezését.

Börtön — jogtalan fegyverviselésért.

A Palesztina-kormány legújabb rendelete értelmében mindazokat, akiket a hatóságok jogtalan fegyverhasználaton éretek t etten, három hónapos börtönnel büntetik. Az új rendelet a legutóbbi Jaffában leleplezett fegyvercsempészési botrányban összefüggésben.

Üvegipar Palesztinában.

A Mifraz—Haifa-i ipari zónán, a Nemzeti Alap földjén egy nagy üvegyár létesült 15.000 font alaptőkével. A gyár üvegtáblák és tükrök gyártására rendelkezik be. A vállalatot londoni pénzemberek finanszírozzák.

Párisi lyoni és tóursi egyetemi tanárok a napokban megüdvözték Palesztina városi és falusi telepeit. A sajtó teljesítményei mely nyomást tettek rájuk. Ami itt történik, az nem csak zsidó szempontból, de általános emberi szempontból is fontos.

A Histadrut legutóbbi akciója következtében nagyszámu zsidó munkásokat alkalmaztak az állami intézményeknél. A postánál, a vasutnál és egyéb állami üzemekben az utóbbi hetekben 25 zsidó munkást helyeztek el.

Ezer tehenet vittek Palesztinába. A „Haberok” társaság, amely azzal a céllal alakult, hogy a mezőgazdasági települések előfelkészítésére jobbhatélelén dolgozzék, nemrégiben Európában 1000 tehenet vásárolt. Főleg Hollandiában szerezték be ezeket, amelyből két szállítmány már meg is érkezett Palesztinába.

A tel-avivi frissítőárusok mozgalma. — A tel-avivi szodaviz és frissítőárusok szervezete elhatározta, hogy ezután csak olyan narancstermelőtől vásárol, aki csak zsidó munkásokat foglalkoztat. Tekintettel arra, hogy ezeknek az árusoknak szomban napi ötárazt láda narancsa van szükségük, a zsidó narancstermelés szempontjából igen fontos határozat.

Nagy előkészületek a tel-avivi városi tanácsválasztásokra. December elején, vagy közepén lesznek a tel-avivi városi tanácsválasztások, amelyre nagyszabású előkészületeket tesznek. A különböző pártok és csoportok felkészüléséből féltve, igen élénk harcokra van kilátás. Legalább 10 párt fog küzdeni a mandátumokért.

Jeruzsálem városában harminc városi munkás, aki a szemét elégetésével van megbízva,

sztrájkba lépett. A sztrájk oka egyszerű bér emelés, azonban pedig jobb munkaviszonyok követelése. A munkások, tekintettel a kátekony levegőre, amely a hulladék környékén terjed, a munkanap csökkentését kérték. A város vezetősége azonban a követeléseknek csak egy hányadát hajlandó teljesíteni. — A sztrájk egyelőre áll.

Ez év október 27-ig Palesztinából 133.501 láda grapefruitot és citromot exportáltak. Az angol piac, amely a palesztinai gyümölcsök legjobb fölvevője, jó áratat biztosít ezidén a palesztinai grapefruit számára. A narancsok exportálása már folyamatban van. Azt hiszik, hogy az Anglián kívüli európai piacon is jó áratat lehet majd narancsért és grapefruitért elérni.

Németország!...

Férfi háztartásbeli alkalmazottak?

Mint ismeretes, Hitler kiadta a jelszót, hogy zsidók nem tarthatnak többé Németországban 45 évnél alacsonyabb koru német háztartásbeli alkalmazottakat. A törvény indokolásában kimondja, hogy a zsidó családoknál a német háztartásbeliek erkölcsi vesztésben vannak. Minthogy a rendelet következtében igen sok német leány került az utcára és maradt állás nélkül, felvetődött a kérdés, hogy nem-e helyettesíthetők a női alkalmazottakat a háztartásban férfiak. A Frankfurter Zeitung cikkírója ama véleményének adott kifejezést, hogy ennek mi akadályja sem lehet, mert a törvény kimondottan női alkalmazottak tartását tiltja el, azokat is csak 45 éven alul. A lap cikkét élesen támadja a nemzetiszocialista ifjúság lapja a „Reichsjugendpressediens”. A lap többek között a következőket írja: „Ha a német lányok erkölcsére és szellemére káros a zsidó házak erkölcsé, akkor éppen olyan káros ez a német ifjak számára is. Nem tűrhették, hogy fiaink a zsidók lakájaivá váljanak!” A német sajtó hasábjait tehát igen élénken foglalkoztatja a családkeresés és megoldást még eddig nem találtak. Tény, hogy a német háztartásbeliek lettek Hitler legnagyobb ellen-ségei, mert egy rendelettel megfosztotta őket kenyerről, de nem gondoskodott elhelyezésükéről. Csak egyetlen lehetőséget hagyott számukra nyitva: a prostitúciót... A nemzeti-szocializmus és a fajtisztaság nagyobb dícsőségére...

Az elítélt zsaroló.

A Darmstadti büntetőtörvényszék a napokban tárgyalta egy nemzetiszocialista fiatal-ember zsarolási bűntényét. Klein-Auheim-ban a zsidó hitközség kántora egy névtelen fenyegető levelet kapott, amelyben a levélíró azzal fenyegette meg, hogy ha egy meghatározott helyen nem helyez el 2500 márkát, akkor az életével lakol. A kántor a levelet megmutatta egyik ismerősének, aki elmondotta, hogy a helység zsidó péke is hasonló tartalmú levelet kapott, de őtöle az ismeretlen 8000 márkát követelt és leányának meggyilkolásával fenyegette meg. Miután mindketten jelentették az ügyet a rendőrségnek, rövidesen sikerült a tettest kideríteni. A vádlott elcsinte tagadott, de később a bizonyítékok súlya alatt meg-tört és bevallotta a tettet. Minden esetre azzal védekezett, hogy zsidókkal szemben követte el a zsarolást. A bíróság nem vette tekintetbe az enyhítő körülményeket és egy év és tíz hét fegházra ítélte a vádlottat.

Újra elkobozták a Jüdische Rundschau.

Berlin. A „Jüdische Rundschau” legutóbbi számát a német hatóságok újra elkobozták, a nélkül, hogy megindították volna eljárásukat. A német zsidóságnak ez az egyetlen lapja, amely még ma is komolyabb hangot mer adni a német zsidóság sérelmeinek és ezért éri folytonosan a kormány törvénytelen inzultusa.

Mert zsidónál vásárolt...

Dr. Friedrich Sahn, Berlin főpolgármestere a napokban el kellett hagynia magas hivatalát és helyét dr. Lippert, Goebbels propaganda miniszter protészálta tölti be. Dr. Lippert szerkesztője volt a szélsőséges náci lapnak, az Angrifflnak és ő irányította a lap antiszemita vonatkozású részét. Hogy dr. Sahn-nak miért kellett elhagynia az állását, az csak most került nyilvánosságra. A főpolgármestert ismerősei denunzáliált azzal, hogy illetékes te-mérősei tudomására hozták, hogy dr. Sahn és felesége zsidó üzletekben vásárolnak. A polgármestert annak a banknak egyik tisztviselője leplezte le, amelynek Sahn-nak folyószámlája van. A buzgó náci fiatalember ugyanis megá-lapította, hogy a polgármester által kiállított csekknek egy részét zsidó cégek prezentálták.

Sahmot a párbíróság maga elé idézte, amely kimondta fölötte a megmásíthatatlan verdik-tet. El kellett hagynia főpolgármesteri méltóságát, mert zsidónál vásárolt... Dr. Sahn csak nem rég lépett be a nemzetiszocialista pártba, azelőtt a demokratikus német középpártokhoz tartozott.

Hess miniszter a zsidó bolsevizmus ellen.

A német földművelés legutóbbi birodalmi nagygyűlésén Hess miniszter, Hitler helyettese újra heves gyűjtőbeszédet tartott a zsidóság ellen. Beszédében többek között a következőket mondotta:

„Miután Hitler a nemzetiszocializmus el-lenpártját a bolsevizmust itta országbán le-terítette, a zsidóságban megtestesített bolsevi-ta szellem az országon kívül kezdte el győle-tés harcait Németország ellen. Mert a német árubojktott is ennek a harcnak egyik jelensége. Meg akarják akadályozni a német áru kivitelét, hogy ezáltal az élelmiszerbehozatalt is lehet-lenné tegyék és éhínségnek dobják oda áldo zatul a német népet. Azt hiszik, hogy Hitler uralmát így meg tudják bukítani, vagy lega-lább is gyengíteni”. Így beszélt Hess mi-niszter ur, aki ezzel a beszéddel sok mindent elárult. Mindenekelőtt azt, hogy Németország éhínség küszöbén áll és azt továbbá, hogy Hitler és vezérkara saját tehetetlenségüket és uralmuk tragikus kimenetelét a zsidókra akar-ják áthárítani.

Téli „segélyakció” Németországban.

Mülheim-ban (Rhurvidék) a város egyik főterén a téli segélyakciónak fényes transzpa-rensken csinálnak reklámot. A fényreklám a következő szöveget vetíti:

„Niemand soll hungern, niemand soll frie-ren. Aber dia Juden sollen krepieren”.

Igy néz ki a német kultúra, amely a nem-zetiszocializmus szerint „arja-faj” jegyében, fö-lötte áll minden kultúrának.

Egy vak zsidó, aki a háboruban veszítette el szemévilágát.

A prágai „Socialdemokrat” című lap ber-lini tudósítója közli a következőket: Berlin nyugati negyedében egy napon egy tapogatózó emberre lettem figyelmes, aki nyakában egy kisebb táblát hordott, amelyen a következő, nem mindennapi szöveg állott: „Kriegsblinder Jude” (Háborus vak zsidó). Botjárta támasz-kodva topogott előre, arcán elszánt vonások tükröződtek és az ember ereiben meglágyott a vér ennek a nyilvánvaló magános tüntetés-nek láttára... Sokan elfordították gyorsan te-kintetüket és ellenkező irányba tértek, mintha szégyelnék magukat. A barna rendőr azonban megragadta az ember karját és magával hur-colta. — Azóta nyilván egy internáló táborban gondolkodhatik azon, hogy érdemes volt e a világháboruban feláldozni szemévilágát Német ország dícsőségéért.

Goebbels a zsidó kulturumkáról.

Goebbels propaganda miniszter egyik leg-utóbbi beszédében elégtétellel állapította meg a következőket: „A német színház és művészet ezidőszereint már teljesen zsidómentes. Egyet-len zsidó sínes közöttünk”. Arról azonban nem beszélt Goebbels, hogy amióta nincsenek zsi-dók közöttünk, milyen mélységbe zuhanott a né-met kultúra és művészet. — A miniszter meg-állapította továbbá, hogy a zsidóknak megad-ták a legteljesebb kulturális és művészi kiélési lehetőségeket, amennyiben a zsidó kulturszű-veltség 110.000 tagot számlál, három színházat és igen sok zenekart tart fenn.

Dillenburg polgármestere elrendelte, hogy csak azoknak az iparosoknál szabad dolgoztat-ni, akik semmiféle viszonylatban nem állanak zsidó kereskedőkkel.

Fajgyalázás és politikai bosszu

A „Berliner Tagblatte” egykori levelező-jét, dr. Krüger-t a kölni bíróság fajgyalázásért egy évi börtönrre ítélte. Dr Krüger 1932 óla közös háztartásban élt egy árja nővel. Miután azonban életbelépett a nürnbergi törvény, meg akarta szakítani viszonyát. Nem akarta egysze-rűen az ajtó elé dobni a leányt, akinek nem voltak támaszai, hanem lakást keresett neki, amit azonban nem talált azonnal. Október 3 án letartóztatták. A vád ellene az volt, hogy ő és partnere áthágták a nürnbergi törvényeket, mert még ezután is közlekedtek egymással. En-nek alapján hozták meg fajgyalázás címen az ítéletet. Az ítéletnek, amint az később kide-rült, azonban mélyebben fekvő okai vannak. Dr Krüger egykor, mielőtt a nemzeti szocializ-mus még uralmon lett volna, elítélő hangon írt egy zsidó lapba Hitler nyolcmáról. Most az-tán kedvező alkalom nyílt arra, hogy a „tör-vényes” keretek között elégtételt vegyenek a sérelemért.

Hány vegyesházasság van?

Dr H. Göllner, a fajkutató intézet egyik vezető referense, statisztikát állított össze a jelenleg fennálló vegyesházasságokról. Számítá-sa szerint jelenleg Németországban két millió olyan ember él, akinek zsidó vér folyik az erei-ben. Ennek a számnak alapján mintegy 200.000, 300.000 olyan vegyesházassággal lehet számolni, amelyekben a házassok valamelyike zsidó szármá-sú. Azon házasságoknak száma, ahol az egyik fél kimutathatóan zsidó, meghaladja a 100.000-et.

Zsidó gondok Franciaországban

Páris. Franciaország, amely a politikai me-nekülték legnagyobb istápoja volt, az utóbbi időben megváltoztatta idegen-politi-káját. Nyilván politikai változásának gaz-dasági okai vannak, de nem szabad efe-lejteni azt sem, hogy az utóbbi időben Franciaország elnökeit és egyik legnagyobb államférfiát, épen idegenek gyilkol-ák meg. A francia idegen-ellenes törvények ugyan nem antiszemita jellegűek, de a gyakorlat-ban mégis súlyosan megnehezítik a Francia-országban élő külföldi zsidók megélhetési viszonyait, amelyek pedig az országban élő zsidóság túlnyomó többségét képezik. Így alakul át Franciaország a zsidóság jelen-kori legnagyobb bevándorló és kivándorló államává. Az európai államokból kiüldözött zsidó legnagyobb része Franciaországban keresett menedéket, de mert itt teljesen le lettek szűkítve a megélhetési lehetőségek, innen vette utját tovább, Palesztinába, vagy más országok felé. Az idegen-ellen-örző hivatalok most átvizsgálják az ossza idegenek tartózkodási és munkavállalási engedélyt és olyan szigorú feltételek szerint ítélik meg a további engedélyek kiadását, hogy ugyszólván a Franciaországban élő külföldi idegenek legnagyobb része kényér-telenné és hazátlanul válik újra.

— A Cuza-Goga—Vajda-front mini-mális programja. A Bucurestiben megje-nő „Porunca Vremii” közlése szerint az antiszemita pártok között tanácskozáso-k folytak, amelyen kormányrajutásuk esetére megállapították minimális programjukat. Eszerint: Mindazok, akik 1918 előtt állam-polgárságot laptak, azok újabb felvizsgá-lás alá kerülnek. Állami tisztviselők kizá-rólág csak tisztavérű románok lehetnek. Min-den más szakmánál a számarány szigoruan betartandó. A trusztok és a kartellek teljes beszűntetése. Kiszárvítandó minden földbí-r-tok, amely nem tisztavérű románok kezé-ben van. Egy gazdasági program, amely-nek célja a románok uralmát visszaállíta-ni az ország gazdasági értékei felett. To-vábbi pontokban megállapítják a városi tu-lajdonosok a kifizetését, nemzeti ki-használás céljára, amennyiben ezen tulaj-donok „idegenek” kezében lennének.

KÖZÉLET

Vermes Ernő, az E. ZS. N. Sr. elnökének 50 éves jubileuma

A timisoarai zsidóság az elmúlt héten ün-nepelte az Erdélyi Zs. N. Sz. elnökének Ver-mes Ernőnek 50 éves születési napját. Az ösz-szes zsidó intézmények és cionista alakulatok meghajtották elismerésüket az erdélyi cionista vezér előtt, aki hosszú évtizedek óta szívós munkálkodásával vezeti ki részét mindenkor minden zsidó megmozdulásból. Az elmúlt szom-baton a jubiláló népszerű elnök lakásán jött össze egy százebb delegáció, amely családi kör-ben üdvözölte Vermes Ernőt a zsidó intézmé-nyek nevében. Dr Nobel Sándor, a cionista alakulatok nevében, míg dr Brisker Esekiel a KKL kuratóriumának az elnöke meleg szavak-ban tolmácsolták az erdélyi zsidóság szerete-tét.

A timisoarai belvárosi hitközség nevében dr Dreschler Miksa főbíró és Nyiri Jenő el-nök, míg a józsefvárosi hitközség választma-nya és iskolaszéke nevében pedig Löffler Béla elnök tolmácsolta a szívből jövő gratulációkat.

Este a Lloyd klubban 100 terítékes bankett keretében ünnepelték a szövetség 50 éves el-nökét. Dr Nobel Sándor nyitotta meg az üdvö-zéseket, aki mély filozófiával és szívbemarkoló realitásokkal vázolta a zsidóság mai helyzetét és azokat a nehézségeket, amelyekben egy zsi-dónak át kell vergődnie, ha zsidóként akar élni. Művészet a zsidónak lenni, de Vermes Ernő zsidó élete és pályafutása bizonyítja, hogy ő egyik legnagyobb művész, aki élete minden fázisában igazi zsidó tudott maradni. Dr Löff-ler Géza, Timisoara város alpolgármestere a város és a főpolgármester üdvözlését tolmácsol-ta, de mint Vermes Ernő barátja, személyes szerencsekívánatait is elhozta a jubiláló elnök-nek. Sperling Károly a BnÉ Brith nevében ü-dvözölte a jubilánst, míg dr Brisker Esekiel hé-ber nyelven szólt fel és Händler Rudolfiné a WIZO nevében kívánt minden jót a jubiláló elnöknek. Eppler Jakab a Mizrahi nevében üdvözölte Vermes Ernő elnököt, míg Márton Izidor igazgató felszólalásában az elnök ál-do-zatkészségéről nyilatkozott. Dr Rosenberg Osz-kár héber nyelven tartotta meg üdvözlő beszé-dét, párhuzamot vonva az ötven éves jubileum és a zsidó „Jovel” intézménye között. Reiter Ernő a Barissza nevében sorakoztatta fel Ver-mes Ernő elévülhetetlen érdemeit.

Vermes Ernő először héber, majd német nyelven válaszolt megható szavakban az üdvö-ző beszédekre és ismétlen hitvallást tett a cio-nizmus mellett, kérve az öt ünneplő közönséget hogy segítségére jöjjenek munkájukkal.

A jó hangulatban lefolyt kellemes összejö-vel a hajnali órákban ért véget.

Intenzív cionista kulturélet Sigheten. — A maramuresi Zsidó Nemzeti Szövetség újjjára kitölt intézöbizottsága, Stern József textilyá-ros elnöksége mellett, megindította az intenzív szervezeti életet. Kiemelendő e tekintetben a Dientesek bevezetése, amelynek a cionista neve lo munka kiszélesítése a célja. A kulturbi-zottság elnöke Stern Sámuel nagy hozzáérté-sel állította össze a Dientesek programját. Az eddigi előadásokból kiemeljük különösképen dr Fried Abraham előadását, Zsidó politika a Ga-lutban, dr. Krausz Ferenc: A faji probléma és a zsidóság, Pollák Sándor: Majmoni és ko-ra című előadásokat. A legközelebbi program-ban fel van véve Stern József: Két vilá-g-nézet, Herzl és Achad Haam, Izrael Albert: Vallás és Nemzet, dr. Krausz Ferenc és dr. Fried Abraham folytatják előadásorozatukat, dr. Rosner Izidor: Bolpolitika és Cionizmus, dr. Danczig Sámuel főbíró: Thora, Am, Ve-erecz, dr. Tomaschoff Bertalan Pozsony: Mit kap a Galuth Eretől?

KALODONT tanácsolja Önnek ma:

Ha értékeny foghust masszívossággal erősítik!

Ha értékeny és könnyen vérző a foghusa, aifánlatos — fogmosás előtt — mutató ujjal a fog karandójának irányába masszírozni. Kímélje foghust a fogmosásnál is, keféje mindig fogait kórszerű mozdulatokkal, e foghust kiindulva — a rágó felület felé.

Es sose feledje el, hogy a Kalodont 3 kiváló tu-lajdonsága biztosítja a helyes fogápolást:

1. a speciális fog-és szájszápban enyhe habja alaposan megtisztítja a fogakat, ott is ahova a fogkefe nem juthat el;
2. a különlegesen finom tisztító anyag ki-nyesíti a fogzománcot, anélkül hogy kár-tymtádná;
3. a Dr. Bräunlich által összeállított Sulfonizín-Oleat fokozatosan távolítja el a fogkövet és megakadályozza az újraképződést.

KALODONT FOGKO ELLEN

Akció a csehszlovákiai zsidóság szociális átrétegződésére

Prága, nov. 16. A prágai zsidó hitköz-ség lapjában a Vestnikben dr. Frantisek Fried-mann tovább folytatja vizsgálatait a csehszlo-vák zsidó lakosság szociális rétegződéséről, mely szerinte egyoldalú és egészségtelen. Ez alkalommal dr. Friedmann az ifjúság pályaelő-készítésével foglalkozik és a zsidó ifjúságnak a különböző iskolatípusokban való szétszóró-dását veszi szemügyre.

— Ha az ifjúság — írja dr. Friedmann — nagyobb számban is látogatta a különböző fő-iskolákat, ez még nem jelenti azt, hogy a zsi-dó lakosság anyagi helyzete jó, az ok inkább a zsidóság erős foglalkozási megkötöttségében ke-resendő.

Hivatatos statisztika szerint az 1933—34. évben a zsidó tanulók iskolatípusok szerint a következőképpen látogatták az iskolákat:

A községi iskolát 37594 zsidó vallású nö-vendék látogatta, amely a tanulók összessége 2 százalékának felel meg. Polgári iskolába 7783 zsidó diák, (a diákság összességének 18 százaléka). Középszkolákba 8205 zsidó diák (6,3 százalék), főiskolákba 3605 zsidó (11,1 százalék), gazdasági iskolákba 82 zsidó (0,9 szá-zalék), népgazdasági iskolákba 158 (0,6 száza-lék), kereskedelmi iskolákba 1359 zsidó (4,5 százalék), ipariszkolákba és más speciális isko-lákba 930 zsidó (2 százalék), haladók számára való ipariszkolákba 1462 zsidó (1,5 százalék), más iskolákba 781 zsidó (11,9 százalék) járt.

Csehszlovákia állami iskolákat 3694, kö-zépszkolákat 2670, polgári iskolákat 933 zsi-dó-növendék látogatta. Ezenkét 739 zsidó gye-rek hagyja el Csehszlovákia iskoláit, Csehszlovák községi iskoláiban a zsidó diákság percentári-nya a többi diákokhoz képest 5 százalék, a kö-zépszkolákban a percentárius már 4,3 száza-lék. Ez nyolcszoros szaporodást jelent.

A középszkolákban szintén egyoldalúság észlelhető. Így például Csehszlovák 30 tanító-szeminariumában a 4544 növendék közül csak 6 zsidó van. Az egész köztársaságban 109 zsi-dó látogatta a tanítóképzőket.

Morvaországban és Sziléziában 2258 zsidó

fiu jár elemi iskolákba (0,5 százalék), közép-is-kolába 2258 zsidó gyerek (4,5 százalék) jár.

Csehszlovákia keleti részén a középisko-lák fejlődésével a zsidó diákok száma is óriási mértékben szaporodott. Szlovénzko 3056 zsi-dó középiskolába 11 százalék a összédiákságnak. Ruszinszkóban a 822 zsidó középiskolás az összédiákság 21 százaléka.

Csehszlovákia főiskoláin 3607 zsidó főis-kolás tanult, melyek közül 2926 az egyetemen, 650 a technikumon. Az orvosi fakultáson 1410 zsidó tanult, az összes orvostanhallgatók 19 százaléka. A 8641 jogot tanulók közül 1178 zsidó volt. — A zsidó ifjúság nagyrésze tehát olyan pályákra megy, amelyek túl szűfoltak és proletáriáltak. Különösen feltűnő az arányta-lanság a technikai szakor látogató zsidók (579) és az orvostan- és joghallgatók óriási száma között (2588).

A 3607 zsidó főiskolai hallgató közül 2626 látogatta az egyetemet, 650 a technikumot és a kereskedelmi főiskolát, 3 a mezőgazdasági főiskolát és 20 az állatorvosi főiskolát. A bá-nyászati főiskolán egyetlen zsidó sem tanult. Az iparművészetet 6 zsidó látogatta, az evan-gélikus teológiai fakultást egy zsidó.

A 262 mezőgazdasági és másféle gazdasá-gi iskolában nagyon kevés zsidó tanuló van, vagy egyáltalán nincsenek zsidók. Ezekben az iskolákban csak 82 zsidó növendék tanult.

A 36 kereskedelmi akadémiának 15 ezer 548 tanulója közül 746 zsidó. Az 59 állami keres-ke-delmi iskolában 364 zsidó tanult. A 291 ipari szakiskolában 30 zsidó növendék van. A 148 női szakiskolának 556 zsidó hallgatója volt. Az ipari szakiskolákat a zsidók ezentul nagyobb számban kell látogatni. — Főleg elektrotechnikai iskolákról, kémiai laborato-riumokról, autó- és karosszéria szerelésről házipítés-tanról, ékszer megmunkálásról, ipar-művészetről, keramika, porcellán gyártásról zenei instrumentumok gyártásáról, sürgyár-tásról, szonyeg és gobelin szövésről órágyár-tásról van szó.

Héiről-héire

Sanfrancisco. A kaliforniai egyetem zsidó hallgatói, a Hillel-diákszervezet vezetésével gyűlést indítottak azon céllal, hogy tehetséges német zsidó ifjakat megfelelő módon támogassák, hogy tanulmányaikat az itteni egyetemen folytathassák.

Birmingham. Az angol közélet vezető személyiségei Birminghamban gyűlést tartottak, amelyen elhatározták, hogy egy nagy alapot létesítsenek azon céllal, hogy belőle olyan tudósokat támogassanak, akiket faji, vagy vallásüldözés miatt előbbi vezetőpozícióikból kiszorítottak.

London. A most folyó angol parlamenti választásoknál Ramsay Macdonald volt miniszterelnök ellenjelöltje a seahami kerületben E. Shinwell, volt bányászati miniszter, aki zsidó.

New-York. Franz Oppenheimer professzor előadás sorozatot tart az Egyesült Államok területén akadémiák körében és cionista gyűlésekben.

Bucuresti. Iamandi iasi miniszter inter-veniójára a kormány a iasi zsidó kórház számára nagyobb mértékű gyógyszer és orvosi szerszám beszállítást rendelkeztetése.

Varsó. A lengyel közlétségi elnök, Moszicki kihallgatáson fogadta Leib Jaffet, a Keren Hajeszod igazgatóját, amely egy egész órát tartott. Leib Jaffe részletesen beszámolt a palesztinai zsidó munkájáról, amelyet Moszicki nagy érdeklődéssel hallgatott. A lengyel közlétségi elnök nagy érdeklődéssel hallgatta Leib Jaffe beszámolóját és legmélyebb szimpátiájáról biztosította a zsidóság szociális és kulturális tevékenységét. — A varsói zsidó történelmi kutató társaság felhívást bocsátott ki a világ összes zsidó történelméhez, hogy közvetlen kapcsolatot tegyentsenek a tudományos kutatás tekintetében egymás között.

Bécs. A napokban itt hunyt el 78 éves korában Herman Plaschkes, a zsidó nemzeti politika egyik legnépszerűbb előjárója.

Milánó. A milánói hitközség elhatározta, hogy dr. Gustavo Castelbolognei, volt paduai főrabbi meghívja a milánói főrabbihez betöltésére.

Róma. Senator Ernesto Arton, az olasz gyarmatiügyi intézet zsidó elnöke 67 éves korában meghalt. Arton igen előke zsidó család sarja.

Amsterdam. A „De Joodsche Invalide”, a legnagyobb hollandiai zsidó jótékonyági szervezet akciót indított egy nagy rokkant ház felépítésére, amelyben elhelyezést nyerne a testi hibákban szenvedők is. Az akció sikere érdekében Hollandia miniszterelnöke dr. Collijn és a pénzügyminiszter dr. P. J. Oud november 21-én beszédet tartottak az amszterdami rádió mikrofonja előtt.

Jeruzsálem. A zsidó távirati ügynökség jelentése szerint a Keren Kajemetnek az elmúlt évben 340.000 font bevétele volt. Ez a legmagasabb bevétel, amelyet a Zsidó Nemzeti Alap fennállása óta felmutatott. 56 palesztinai születésű abesszini elutazott Palesztinából, hogy jelentkezzenek a népus hadseregében. Hír szerint a népus hadseregében több ezer falassa-zsidó is harcol.

— Zsidó egyetem Párisban, Páris, nov. 26. A „Matin” azt az érdekes hírt közli, hogy a párisi emigráns zsidó vezetők egy egyetem felállítását tervezik. Az egyetem vezetését a legkiválóbb emigráns zsidó tudósokra bízják és szó van arról, hogy Einstein is meghívják. A felállítási költségeket amerikai zsidó bankemberek viselnék.

A Keren Hajeszod jubileumi kampánya Erdélyben

Max Ritter von Anhauch, a bukovinai K. H. elnöke és a Jewish Agency tagja november 12-14 én az erdélyi K. H. kuratórium vására Clujra érkezett, hogy részt vegyen a Keren Hajeszod jubileumi akciójának beindításán. A bukovinai zsidóság nagynevű vezetőjét a clujai zsidóság reprezentánsai meleg szeretettel fogadták. A B. B. páholy és a Wi zo, tiszteletére ünnepséget rendezt. Max Ritter von Anhauch clujai látogatása során több előadást tartott palesztinai tapasztalatairól és a Keren Hajeszod kitűnő munkájáról. A K. H. akció minél sikeresebb lefolytatása érdekében Moritz Geiger, a K. H. jeruzsálemi direktoriumának delegátusa és Vermes Ernő Zs. N. Sz. elnöke is látogatást tettek Clujon folyó hó 24 én s egy nagy mitting keretében számoltak be a zsidóság és cionista világ aktuális problémáiról.

— Bántalmazták a bucaresti egyetem orvosi fakultásának zsidó hallgatóit. Alig pár napja, hogy az egyetem karai megnyitották, máris zsidók bántalmazásáról érkeznek hírek. Mint ismeretes, az egyetemen való felvételhez legújában egy speciális felvételi vizsgát kell letenni. A bucaresti egyetem orvosi fakultására mindössze 5 zsidót talált alkalmasnak a vizsgáztató bizottság, amely maga a numerus clausus egyik finomított formája. A cura fuik azonban még így sem elégedtek meg. Amidőn az öt zsidó diák bevonult az orvosi fakultásra, tetlegesen inzultáltak és azonkívül még megfenyegették őket arra az esetre, ha még egyszer be merészelnének az orvosi fakultásra. A többi fakultások hallgatói is bátorságra kaptak ezáltal és legközelebb minegy 50 antiszemita diák gyűlt össze a rektorátus előtt és megtámadták a zsidó diákokat, akik az egyetem kapuján be akartak lépni.

BUTOR modern kivitelben, ebédelő, háló és kombinát szobák garancia **STEINER** c/a mellett legcélszerűbb butoraként szereshetők be Str. Avram Iancu 5.

Simleul Sylvaneiben a Mizrahi szervezet imponáns keretek között és nagy érdeklődés mellett tartotta tegnap este közgyűlést, amelyen Silberger Lajos országos alelnök a helyi csoport nevében meleg szavakkal üdvözölte a közgyűlésre megérkezett Justh Moise országos elnököt és Mihály Aladár központi delegátust. Mihály Aladár lelkes szavak kíséretében számolt be a Mizrahi szervezet célkitűzéseiről és az eddigi munkásságáról. Justh Moise a zsidóság mostoha helyzetéről beszélt és a Palesztina-építő munka érdekében fejtett ki lelkes propagandát. Dr. Kertész Samu a vármegyei tiszorlat elnöke ösztentásra és kitartó munkára buzdítja a tagokat, végül Silberger Lajos berekesztette a gyűlést.

— Egészségünk részére a legjobb szépen csak elég jó. Óvakodjék silány minőségű káros hatású szerszektől és ne kísérletezzék az egészségével! Alkalmazzon mindjárt kezdettől fogva orvosoktól ajánlott és klinikailag kipróbált gyógyszerket. Több mint 6000 orvos rendkívül elismerő és dicsérő módon nyilatkozott a Tegal hatásáról és közülük nagyon sokan különösen árthatatlanságát dicsérik s azon tulajdonságát, hogy a szervezet jól tűri. Tegal azonnal ható, fájdalomcsillapító szer rheumánál, köszvénynél, ütődészábanál (ischias) ideges fájdalmanál és medulláris betegségeknél.

Az erdélyi zsidóság legkedveltebb találkozóhelye Bucurestiben
KATZ orl. kóser **restaurant**
Bucuresti, s'r. Carol 32. I. emelet
NYOMATOTT PASZTOR EDE CÉG KÖRFORGÓGÉPEN ORADEA

Zsidó humor

EGY REGI BETEGSEG

Egy bécsi öreg professor, aki a belgyógyászat szakorosa volt, baráti körben a következőt beszéte el:

Egy szép napon öreg zsidó asszony jelent meg rendelőmben. Valahonnan Galiciából jöhetett. Amikor leültem, megkérdeztem, hogy miye fáj? Az öregasszony azt válaszolta, hogy „mir fehlts an die Kiskesz”. Nem tudtam mi az „kiskesz”, erre bevittam egyik asszisztentemet, aki tudott jiddisül és az meg is mondotta, hogy a „kiskesz” azt jelenti, hogy a belcivel van baj.

Amikor az asszisztensem eltávozott, megkérdeztem tőle, hogy mióta vannak ilyen panaszai, mire az asszony azt válaszolta, hogy „tisobeav” óta. Ezt sem tudtam, hogy micsoda. Újra bevittam az asszisztentemet és megkérdeztem tőle, hogy mit jelent az „tisobeav”? Nem tudhattam, hogy mióta van panasa a páciensnek, mert azt sem tudtam, hogy mi az a tisobeav.

Asszisztentem újra bejött, előadtam neki a kérdést. Erre villámok szórt a szeme és így válaszolt:

— Igen professor ur, a hölgynek panasz a zsidó templom pusztulása óta van...

MAX LIEBERMANN-ANEKDOTA

Egy művelt nemzetiszocialista beszélgetett Max Liebermannnal az antiszemitizmusról.

— Igen, szolt a náci, ha minden zsidó olyan volna, mint Ön, Mester, akkor rendben volna Németországban minden!

Liebermann rögtönözve válaszolt:

— Igen, ha minden árja olyan volna, mint én, akkor rendben volna Németországban minden!

A HATVAN ÉVEN FELÜLI KANTOR

Fenn az égben álta'ános kihallgatás van és először egy hitközségi kántor járul a magas ítélőszék elé.

— Mit óhajsz? — kérdi az Ur.
— Hatalmas Uram — mondja a kántor — nem igazgass, hogy a kántorok általában csak hatvan évig élnek, engedélyezz még tíz évet nekünk.

A kántor után egy ló járult az Ur elé.
— Hatalmas Uram — mondta — a lovak élete oly rövid, engedélyezz nekik még öt évet.

Ezután a kutya állt az Ur elé.
— Hatalmas Uram — mondta — a kutyák élete oly rövid, engedélyezz nekünk még öt évet.

Az Ur visszavonult tanácsosaival, hogy a kérelmek ügyében meghallgassa az ő véleményüket is. Utána kihirdette az ítéletet.

— A kutyát és a lovat eluasított kérelmükkel, ellenben az átalak kért tíz évet, a kántoroknak adom.

Azóta mondják:
— E Chasen über sechzig Jahr blit, wie e Hund und fresset, wie a Pferd.

KIE A NAGYOBB ELVEZET

Egy jómódu zsidó ember szombatra meghívott egy szegény embert, aki amidőn a házigazdának gyönyörű szép ezüst edényeit látta, álmálódóan hálálkodott az Istenhez.

— Mondja barátom, miért hálálkodik maga annyit az Örökkévalónak az én ezüstneműimért, hiszen az nem az Öné!

— Igaz válaszolt a szegény hitsorsos, de az edények szemléléséből ép olyan élvezetem van, mint Önnek.

— De Ön csak addig élvezi azt, míg a étkezés tart, azután leszedik az edényeket és elszájják?

— Ez is igaz, de ugyanakkor Ön sem látja azokat.

— De nekem jogom van azokat eladni és a befolyó összeget élvezni, amit Ön nem tehet.

— Ha azonban Önnek azt el kell adni — az Önre nézve nagy csapás lesz.

NÉPÜNK

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
ORADEA
Strada Iosif Vulcan No. 4.
Telefon 444.

ZSIDÓ HETILAP
Főszerkesztő: Wasserstrom Sándor - Leitner Zoltán
Felelős szerkesztő:

ELŐFIZETÉSI ARAK
Beloldás: Hitközségeknek és vállalatoknak 500, magánosoknak: egész évre 300, félévre 160, negyedévre 85 lei, külföldön: 120—80, 45, 25 ct., 130, 95, 50 dinár, 25—15 Pengé, 10—5 Dollár

Egységes front

Minden akciónak meg kell legyen a maga gyümölese. Csak az a kérdés, hogy mennyi idő alatt érik meg, egy felvetett eszme és milyen körülmények folytán következnek be az „érés” ideje.

A romániai zsidó közéletnek nem volt az egyesülés óta olyan vezérterfia, aki ne hirdette volna sajtóban és szórókéken, templomokban és nagygyűléseken a romániai egymilliónyi zsidóság összefogásának szükségességét a felburjánzó és mindinkább erősödő antiszemitizmussal szemben. Többek között a „Népiük” is évek óta hirdeti, hogy a zsidóság kellő felvértezettségéhez és ellenállásához okvetlenül szükséges, hogy minden párt és egyéb érdekek háttérbeszorításával azon kell dolgozzék, erje legvégső megtestesítésével, hogy amikor a romániai zsidóság nevében beszélnek, akkor ne akadjon egyetlen frakció sem, amely azt merészelné mondani, hogy az illető nem a nevében beszélt. A „hidverés” kérdését állandóan felzártn tartottuk és a négy országgrész zsidóságának mentalitásbeli differenciáját jól ismerve, mégis mindenkor azt hangoztattuk, hogy nincsenek áthidalhatatlan ellentétek az okirátság, Erdély, Bukovina és Bessarabia zsidósága között, nincsen olyan vallási differenciálódás és nincsen olyan politikai ellentét a zsidó párt és az Uniuca E. R. között, amelyet ne lehetne jóakarattal és megértéssel áthidalni.

Ez a felfogás uralkodott minden felelős zsidó tényezőn amíg bekövetkezett az, amit joggal várt az ország egész zsidó közönsége. Most végre megindult az akció, amelynek első praktikus eredménye is meg volt. Az ország miniszterelnökénél deputáció volt a napokban. Egy gondolatlan, egy akarattal és egyforma kívánsággal vett részt ebben a deputációban minden frakció, párt és felfogás. Nem volt külön Zsidó Párt és nem volt UER, nem volt ortodox, occident és szefárd, csak zsidó volt ott Tatarescu miniszterelnök dolgozószobájában. És egy millió hü és lojalis, kötelességét mindenkor mindenben hűségeen teljesítő állampolgár nevében kértek a miniszterelnököt, hogy vessen véget a lelketlen agitációnak. Az esemény sulypontja két eredőből áll.

Az egyik: hogy a romániai zsidóság végre egymásra talált és egységesen lépett fel a létét veszélyeztető agitációval szemben. A másik: hogy az erőskezü miniszterelnök és a belügyminiszter biztosították az ország egységes zsidóságának reprezentánsait, hogy minden erővel biztosítsák az ország nyugalmát és nem en-

A Népszövetség megkezdte tárgyalásait a zsidó szervezetekkel, a német menekültek ügyében

Genf, November 28-án megkezdte tanácskozását az a bizottság, amelynek jelentést kell tenni a tanács előtt azokról a megteendő intézkedésekről, amelyek a németországi menekültek ügyét nyugvópontra juttathatnák. A bizottság elnöke Sir Horace Rumbold, Genfben való megérkezése után azonnal érintkezést keresett a zsidó szervezetekkel, amelyeknek képviselői Genfben időznek. November 28-án először James G. Macdonald tette meg jelentését, a Népszövetség mint menekültügyi biztost annak idején az ügy intézésével meg-

szólt. December 2-án a Jewish Agency, az Ica, Board of Deputies of British Jews idegenügyi bizottsága és az Anglo Jewish Association adják elő terveiket a német-zsidó kivándorlási problémával kapcsolatban.

Egyidejűleg ezzel a konferenciával gyűlés tartanak Genfben a zsidó szervezetek megbízottai is, tizenkét nagy zsidó organizáció kikiáltott, (az ICA kivételével) A konferencia célja, az eddig kivándorolt zsidók jogi helyzetének biztosítása, a befogadó országokban és a további kivándorlási akciónak megszervezése.

Elégtétel Niemerower főrabbi megsértéséért

A metropolita kivezettette Robut az egyháztanács üléséről

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy Puiu Visarion cernautzi metropolita beiktatásán a meghívott Niemerower bucaresti főrabbit kiutasította az épületből Robu euzista képviselő. A főpap sajnálkozó és bocsánatkérő levelet küldött a főrabbinak és ugyanakkor levélben értesítette Robut, hogy mint az egyháztanács tagja nem látogathatja addig az üléseket, amíg bocsánatot nem kér a főrabbitól.

Tegnap volt az első egyháztanácsi gyűlés és azon Robu dacára annak, hogy meg sem hívták, megjelent. Erre Puiu Visarion személyesen ment a telefonhoz, felhívta a főügyészt és kért te, távolítsák el a teremből Robut. Percek alatt megjelent a főügyész két rendőrtisztrel és a főpap kérésére kiveztették az egyháztanács üléséről Robut.

Antiszemita kilengések Posenben

Varsó. A poseni egyetem nemzeti demokráta pártba tömörült diákjai megtámadták a poseni chaluco otthonot és összetörték annak berendezését. A támadás akkor történt, amikor a chalucook mezőgazdasági munkán voltak és csak a környékén foglalatokodó leányok voltak otthon. A támadásnak ellenálló lakosok nagyon súlyosan bántalmazták.

A varsói zsidó kereskedők kezdeményezésére a napokban a lengyelországi zsidó kereskedő organizációknak szervezeti gyűlést tartottak Varsóban, azzal a céllal, hogy megszeressék az ország kiskereskedőit egy egységes szervezetbe. Többórás tanácskozás indult a tanács megalakulását.

Kettővitzban, a lengyel főváros közelében harminc delegátus gyűlést tartott az antiszemita métel. Nem bombasztókat mény, ez az egységes fe gyobb jelentőségű. Az i felismerés és a veszély ba tömörítette az orszá-

cell hasonló Románia minden egyer... sokan imádkozva várják Reméljük, hogy... több...

